

Bir Fransız mecmuasına göre, Avrupa barışı karşısında Sovyet Rusya, İngiltere ve İtalyanın karşılıklı vaziyetleri, yukarıdaki temsili resimle gösterilebilir. Fransız mecmuası saatler arasındaki farkı işaret ettikten sonra resmin altına şu ibareyi yazmıştır: — "Acaba İngiltere, İtalya, Rus saatleri sulh yolunda birleştirilebilecekler mi?!",

Bay Eden Londra'ya döndü

Bay Musolini, İngiltereye yeni bir muhtıra verdi

Strezada, devletlerin müstakbel siyasetleri münakaşa edilecek

Alman Tayyareciliği

İngiliz ve Fransız gazeteleri sık sık Almanyanın tayyarecilikteki ilerleyişini yazarlar, çizerler; bu devletin hava kuvvetleri daha bugünden İngiltere ile Fransanın birleşik hava kuvvetlerine karşı durabilecek bir kerede bulunduğunu söylerler. Almanlar bu türlü yazırları şimdiye kadar omuz silkmek, yahut dudak bükmeğe karşıyorlardı. İngiliz Dışbakanı Sir Saymen Berline gidip geldikten sonra ise Almanların bu sorum (mesele) daki durumları bildirilen değışti. Çünkü Berlin konuşmaları sırasında Alman Başbakanı Hitlerin İngiliz Dışbakanının bir sorgusuna cevap verecek: "Evet, Almanyanın hava kuvvetleri İngilterenin hava kuvvetleri ile birdir. Ve belki de fazladır. Ge-

ASIM US

(Sonu 5. ci sayfanın 5. ci sütununda)

(Sonu 9. cu sayfanın 1. ci sütununda)

Fransada, Nisandaki terhis geri bırakıldı

Paris, 6 (A.A.) — Yüksek askeri komitenin müzakerelerinden sonra, gazeteler, hükümetin nisanda terhis edilecek sınıfı, temmuza kadar silâh altında tutmağa karar vereceğini zannetmektedir.

Paris, 6 (A.A.) — Dün yüksek askeri komite, gelecek nisanda terhis edilecek sınıfın silâh altında alınulması meselesini görüşmüştür. Bugün bir karar verilecektir.

Paris, 6 (A.A.) — Siyasal mahafale nazaran, yüce askeri komite,

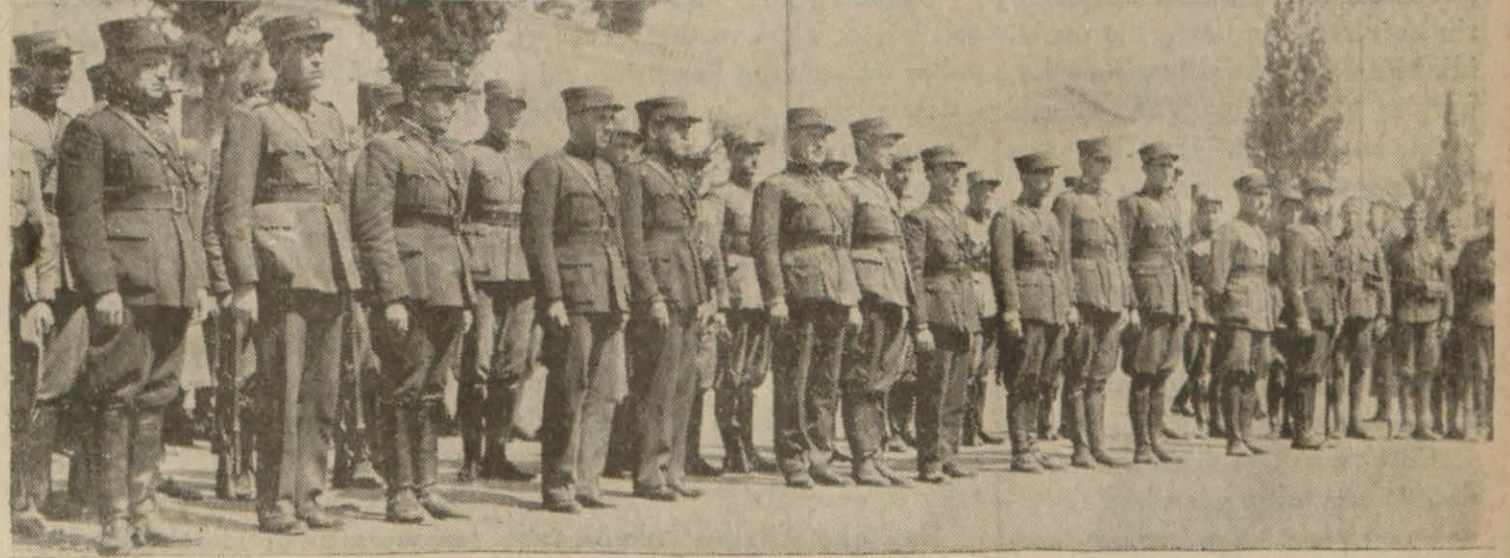
bu ayın 13 ünde terhisi lâzım gelen sınıfın en az 3 ay silâh altında tutulmasına karar vermiştir.

Paris, 6 (A.A.) — Sosyalist lideri B. Leon Blum, Popüler gazetesinde nisanda terhis edilmesi lâzım gelen askerlerin daha bir müddet silâh altında alınulmalarını şiddetle tenkit etmekte ve silâh altına alınacak sınıfların az mevcuduluğu meselesinin ancak 1936 da mevzuu bahsolabileceğini kaydetmektedir.

Atinada divanharpler üçü buldu

Apulelter sökülürken halk, namussuzlar, köpekler! diye bağırdı

Bir çavuş halkın hakaretine dayanamıyarak bir sivile bir yumruk attı; linç edilmekten güç kurtuldu

On üç mahkûm zabitin askeri rütbeleri kaldırılırken

'Mahkûm Kaymakam Çigantes'in apulelteri sökülüyor

Atina, 6 (Kurun) — Dündenberi Atinada yeniden iki divanharp faaliyetine başlamıştır. Divanharplerden biri askeri mektebini, diğeri de tersaneyi ve donanmayı işgal etmiş olan âsilerin muhakeme-

Mahkûm Miralay Sarafis'in apulelteri sökülüyor.

sile meşgul olmaktadır. Askeri mektebini işgal eden suçlu âsiler 32, tersaneye ve donanmaya el koyan suçlular da 14 kişidir.

Bu ikinci kafile arasında Venizelosun vaftiz çocuğu ve Hanya

Evvelki gün idam edilen Yüzbaşı Volonis

meb'usu Pistolâkis vardır. Şahit sıfatile dinlenen Atinada emniyeti hususiye kumandanı Miralay Zezas ile iki arkadaşı Pistolâkisin

(Sonu 9. cu sayfanın 4. cü sütununda)

Başbakan şehrimizae

Baş Bakanımız Kendisini karşılayanlarla beraber Haydarpaşada

Başbakanımız General İsmet İnönü dün Ankaradan şehrimize

(Sonu 5. ci sayfanın 4. cü sütununda)

Bir Alman san'atkârının eserleri

Yukarıda gördüğünüz Atatürk'ün ve Hitler'in büstleri bir Alman heykeltıraş tarafından yapılmıştır. Bu husustaki yazımızı yedinci sayfamızda bulacaksınız.

Kamutayda Vangölü bütçesi ve mezarlıklar görüşüldü

Hiçbir devirde bugünkü kadar mezarlık işleriyle meşgul olunmamıştır

Hususi (Kurun) — Kamutay bugün Fikret Sılaym başkanlığında toplandı. Başkan toplantıyı açarken Van gölü işletme idaresinin 935 yılı bütçesinin müzakeresine devam edileceğini bildirdi. İç İşleri Bakanı Bay Şükrü Kaya söz aldı ve dedi ki:

"Van gölü geçmiş devirlerin en mamur köşelerinden bir sahayı yekdiğerine bağlayan bir iç denizdir. Türklüğün ilk devirlerinde Anadoluda büyük büyük devletlerin kurulmuş merkezleri iç denizi idi. Mütemedi ihtilaller, ihmaller, harpler Van gölünü Van'ı ve etrafını harabelerle dolu bir saha haline getirmiştir.

Fakat bu vaziyet Van gölü ve havalisinin coğrafi ve ekonomik kıymetini ve bilhassa Türklüğün bugünkü ve yarımkı vaziyeti itibarıyla siyasal ehemmiyetini zerre kadar kaybetmemiştir.

Cumhuriyet Şeyh Sait vakasından ve onu takip eden hadiselerden sonra icap eden inzibati tedbirleri tamamiyle aldı. Onu müteakip de oranın umranını gözetti. Bu muntazam bir program halinde devam edecektir ve devam etmesi de lazımdır.

Van gölü işletmesi vapurları Van gölü sahillerinin ve o havalinin birer irtibat vasıtalarıdır. İki köy arasında, iki şehir arasında devlet şosesini yaparken nasıl onun gelirini değil, memleketin inkişafını gözetirse, Van gölünün işletilmesinde kullanılan vapur ve sair vesaiti nakliye müteharrık bir köprü, bir şöse telâkki edilmelidir. Bu bir amme hizmetidir.

Bir irat membaı deşildir. Ve uzun seneler böyle devam edecektir. Bugün Van gölünün muhtaç olduğu nakliyat vasıtaları ihtiyacı çok dunundadır. Bütçenin ileiri inkişaflarında bütçe mesuliyetini üzerine alacaklar elbette her mühim işten evvel Van gölünde işliyen vapurları gerek tonaj itibarıyla ve gerek keyfiyet ve kemiyet itibarıyla çoğaltmak ihtiyacını hissedeceklerdir.

O günün meclisine gelip bugünün beş on misli tahsisat istiyceklerdir. Bu yalnız bir münakale ihtiyacı değil, aynı zamanda bir inzibati ve bayındırlık işiyle de münasebettardır. Elimizdeki bu küçük nakliyat vasıtaları olmasaydı bugün Ağrı üzerindeki eşkiyaların tüfek sesleri elan işitilecekti. Büyük kumandanlarımızın zın değerli ve yüksek çalışma ve büyük fedakârlıklarıyla sona varılan şekavetin tenkilinde bu gölün de mühim rolü vardır.

Bu gölde işliyen vapurlar üç motör ve iki yelkenliden ibarettir. Bundan maada dubalar da vardır. Bunlar o mntakayı Harbiyumu midde istilâ eden kuvvetlerin bıraktığı çürük çarık malzemeleden yapılmıştır.

Orada bir de tersanemiz vardır. Tersanede kendi motörlerimiz tamir edildiği gibi mahallin icab ettirdiği dubalar yapılır ve yerlilerin yelkenli kayıkları tamir ve bazan da yeniden yapılmaktadır. Van gölünün bugünkü masrafı istiskar edilmeyecek kadar azdır.

Bay Şükrü Kaya'nın bu izahatından sonra kanun reye konularak kabul edildi. Bu idarenin 935

yılı masrafı 73.230 liradır.

Bundan sonra Ankara şehri imar müdürlüğü 935 yılı bütçesinin müzakeresine geçildi. Muğla sayılayı bay Hasan Kitapçı, Türkiye Cumhuriyetine lâyık bir merkez haline getirilmesi işini biran evvel başarmak maksadile teşkil edilmiş olan imar müdürlüğüne verilen tahsisatı az bulduğunu söyledi. İçişleri Bakanı B. Şükrü Kaya buna cevap verdi, dedi ki:

"Ankara imar müdürlüğünün çok büyük işleri vardır. Yapı ve yollar kanununun kendisine yüklettiği vazifelerle beraber ileride Kamutaya sunacak bir kanunla birçok vazifeler daha verilecektir. Memleketin bütün şehirlerinin imarının mürakabesini ve onlara merkezce yapılabilecek yardımlarını temin edecek bir merkez müessesesi olacaktır. Bu itibarla bu müdürlüğü biraz daha takviye ettik. İhtimal ki gelecek sene biraz daha takviye edeceğiz."

Bay Ahmet İhsan Tokgöz, müdürlük bütçesine mezarlık yapımı için konan dört bin liranın bütçe encümeni tarafından çıkarılmasını yerinde bulmadığını söyledi, mezarlıklarımızın tanzimi işine biran evvel başlanmalıdır, dedi.

Bütçe Encümeni reisi buna cevap verdi. Ankarada asrı bir mezarlık inşası için 300 — 400 bin liralık bir tahsisat istenmesi üzerine bu paranın bütçeden çıkarıldığını söyledi. Bay Şükrü Kaya söz alarak dedi ki:

"Eski den ölümlere hürmet edelim diye dirilerin bütün hayatı zehir lenirdi. Şehirlerimizin en güzel yerleri mezarlıklardı, bununla beraber diğer mezarlıklarla kıyas edilirse berbat bir halde idiler. Su-

larımız mezarlıklardan geçirdi. Evlerimiz mezarlığa bakardı. O hal mi iyi idi, bugünkü mü? Elbet istikbal daha iyi olacaktır."

Şükrü Kaya bundan sonra Ankarada yapılacak olan asrı mezarlığın yeri tayin edilerek istimlak muamelesinin de yapıldığını söylemiş ve teklif edilecek tahsisat verildiği takdirde inşasına başlanacağını kaydelemiştir.

Bu görüşmeler sonunda kanun reye konu ve bu müdürlüğe 1935 mali yılı masrafları karşılığı olarak 171.562 lira tahsisat kabul edildi.

Kanunun reye konulmasını müteakip tekrar kürsüye gelerek B. Şükrü Kaya, alkışlarla karşılanan şu sözleri söyledi:

"Demincek mevzuubahsolan bu hazin mezarlıklar meselesi hakkında şimdi sevinecek bir haber aldım. Arkadaşlarıma da iblağ etmeyi vazife bilirim. Evvelce de söylediğim gibi hükümet hakikaten mezarlıklar meselesiyle lâyık olduğu ve sizin verdiğiniz ehemmiyetle mütenasip bir surette meşgul olmaktadır. Bu iş ben Trakya ve İstanbulda iken tekrar mevzuubahsolmuş ve Maliye ve kili arkadaşımın da tavsiyesile mezarlıkların tam medeni ve sıhhi bir şekilde yapılması hakkında lazım gelen paranın temini nazarı dikkate alınmıştır. — Bravo sesleri, alkışlar — Bunu siz arkadaşlarıma tebliğ etmeği borç bilirim."

Bundan sonra Kamutayın toplanan iç nizamnamesine göre bazı encümenlere ilâve edilen azalıklar için seçim yapıldı ve meclis pazartesi günü toplanmak üzere dağıldı.

Göbels "Dantziglilerin Almanlığından eminiz," dedi

Dantzig, 6 (A.A.) — Alman Propaganda Bakanı bay Göbels bu sabah buraya gelmiş ve söylediği nutukta Dantzig'lilerin Almanlıklarını müdafaadan kat'iyen fariğ olmadıklarını ve harpten sonra cebren kabul ettirilen sun'î hükümlerin Dantzig'lileri anavatanına bağlayan manevi bağları koparamadığını kaydetmiştir.

Bay Göbels, bu akşam Dantzig halkına hitaben neşrettiği beyanname de demiştir ki:

"Bundan iki ay evvel Sar'lılar bütün dünya önünde Alman olduklarını ispat ettiler. Dantzig halkının da aynı suretle hareket edeceğinden ve Alman ulusu camiasına ve onun şefi Hitler'e bağ-

lılığını göstereceğine kat'iyen eminim."

LEHİSTAN - MALİYE BAKANI İSE AKSINI İDDİA EDİYOR

Varşova, 6 (A.A.) — Dantzig topraklarında Lehiler tarafından yapılan intihabat toplantısında Lehistan maliye Bakanı M. Bechnicki dancığın Lehistanla sıkı sıkıya bağlı olduğunu ve hayatı menfaatlerinin de Lehistanla olan münasebetlerini karşılıklı anlaşma içinde inkişaf ettirmek olduğunu söylemiştir.

Lehistan Maliye Bakanı, "Lehistan Dantzigin intihabatta Lehilerin hukukuna riayet etmesini bekliyor," sözleriyle nutkunu bitirmiştir.

Japon İmparatorunun ilâhî vazifesini reddetmiş

Tokyo, 6 (A.A.) — Japon imparatorunun ilâhî vazifelerinin reddeden nazariyeyi ortaya atan Profesör Minode'nin bu nazariyesi etrafındaki mücadele şiddetlenmektedir. Profesör müddeumu-

mi tarafından sorguya çekilmiş tir. Profesörün nazariyesinden vazgeçmesi bekleniyor. Aksi takdirde hususî bir emirname ile profesörlükten ve âyan azatlığından azledilecektir.

Şimalî Kafkasyada beş idam

Berlin, 6 (A.A.) — Moskova'dan gelen haberlere göre şimalî Kafkasyada bir takım idam mahkûmlarını para mukabilinde hapishaneden kaçırın ve bunları

defterde idam edilmiş gibi gösteren beş adliye ve hapishane memuru idama mahkûm edilmişlerdir.

Kendi duyularımız

Bu yaz Kütahyada Seramik fabrikasının temeli atılacak

Kütahya, 6 (Kurun) — Sümer Bank müdürü ile birlikte Ankaradan şehrimize gelen Ekonomi Bakanı bay Celâl Bayar, bu sabah bir müddettenberi vilâyet içinde seramik sanayiinin ham maddeleri üzerinde tetkikata memur edilen yabancı seramik mütehasısı ile Yüksek Ziraat enstitüsü jeoloji profesörünün ve Sümer Bank mü-

hendislerinin mütalealarını dinlemiş ve fabrikanın Kütahyada kurulması kararının isabetini görmüştür. Fabrikanın bu yaz burada temeli atılacaktır. Kütahyanın bugünkü çini tezgâhlarını, muattal bulan ziraat aletleri fabrikasını gören Bakan akşam trenle Ankaraya dönmüştür.

Fazla suç işleyenlerin cezası nasıl indirilecek

Ankara, 6 (Kurun) — Kamutay Adliye encümeni 2330 sayılı af kanununun üçüncü maddesi fazla suç işleyenlerin tek suç işleyenlerden fazla affa mazhar edilmemeleri için yaptığı tefsirde, bir-

den fazla suç işleyenler hakkında her bir suç için verilmiş veya verilecek olan cezalardan ayrı, ayrı indirilmek suretiyle tatbik olunur hükmünü vermiştir.

Ankara imar müdürlüğü idare heyeti kaldırılacak

Ankara, 6 (Kurun) — Ankara İmar müdürlüğünün Kamutayda kabul edilen 935 bütçesine göre, müdüriyet geçen yıl istikrazların itfasında kullanılmak ve artan yeni istimlak bedellerine verilmek üzere bu yıl 350.000 liraya kadar

istikraz yapılabilecektir. Bundan başka imar idare heyeti lâğvedilecek, yerine Dahiliye müsteşarı Ankara belediye reisi muhasebat, hıfzıssıhha, yollar umum müdüründen mürekkep bir heyet çalışacaktır.

Divanımuhasebattaki açık azalığa kim geliyor?

Ankara, 6 (Kurun) — Divanımuhasebattaki açık azalık seçimi hakkında Kamutay muhtelit encümeni mazbatasını verdi.

Namzet olarak Divanımuhasebat müddeiumumisi Bay Enverle eski müddeiumumî ve şimdiki ma-

liye Bakanlığı muhasebei umumiyeye umum müdürü Bay Mehmet Ali gösterilmiştir.

Bay Mehmet Alinin seçilme kuvvetle muhtemeldir. Seçim Pazartesiye yapılacaktır.

Ölçüler müdürü tetkikata gidiyor

Ankara, 6 (Kurun) — İktisat Bakanlığı ölçüler müdürü Bay Bekir Sıtkı Balkan memleketlerine gitmek üzere hareket etti.

Romanya, Yugoslavyada yeni ölçüler etrafında tetkikler yapararak dönecektir. Ölçüler kanununda yapılacak değişiklik, memurların merkezden tayini işleri hakkındaki lâyhalar bu tetkiklerden sonra Kamutaya verilecektir.

Bay Ahsen Ankarada

Ankara, 6 (Kurun) — Ziraat Bankası İstanbul şubesinin eski müdürü Bay Ahsen Ankarada bulunuyor.

Bay Ahsen tetkikatı biten İstanbul buğday suiistimali hakkındaki rapor üzerine verilecek son kararı öğrenmek için gelmiştir.

ANKARA BELEDİYESİNE MUAVİNLİK

Ankaar, 6 (Kurun) — Ankara belediyesinde ikinci bir muavinlik ihdas edilecektir. Buraya yazı işleri müdürü bay Tahsinin tayini söyleniliyor.

MALİYE MÜŞAVİR AVUKATLIĞI

Ankara, 6 (Kurun) — Hukuk doktoru Bayan Bedia Ziya Maliye müşavir avukatlığına tayin edildi.

Tarih tetkikleri yakında neşredilecek

Ankara, 6 (Kurun) — Türk Dili Tetkik kurumu ana tarih üzerindeki çalışmalarına devam etmektedir. Kurumun hazırladığı tetkiklerin yakında neşri muhtemeldir.

Bay Emin Ankaraya gitti

Ankaar, 6 (Kurun) — Eski Maarif müsteşarı Bay Emin Ankaraya geldi. İstanbul maarif müdürlüğüne tayini yeniden söyleniyor.

200 AVUKAT HAKIMLIK İSTİYOR

Ankara, 6 (Kurun) — Adliye intihabat encümeni hâkimlerin sıncillerinin tetkikini bitirdi. Hâkimliğe talip olan avukatların sicillerini tetkikle uğraşmaktadır.

Aldığımız malûmata göre, hâkimlik istiyen avukatların sayısı 200 zü geçmektedir.

GÜMRÜKLERDE TEŞKİLAT

Ankara, 6 (Kurun) — İstanbul gümrüklerinde yapılacak değişiklikleri tatbika memur edilen tetkik müdürü Bay Mustafa Nuri yarın İstanbula gidecektir. Yeni gümrük teşkilâtı kanunu Bakanlar heyetince tetkik edilerek Kamutaya verildi.

İMLER

Yeni ilim:
Konferansoloji

Savaş.. Bu söz 1914 denberi korkunçtur. Gün geçtikçe daha çok umacılaşıyor. Savaş sözünü tekrarlıyanların gözleri dönüyor, dudakları titriyor, kafalarda 1914 — 1918 filmi çevriliyor. Büyük savaşın kazananları, kaybedenleri savaş diyince ya kaaznamcılıklarını, ya kaybettiklerini hatırlıyorlar, umduklarını bulduklarile mukayese ederek benizleri sarartıyor. En akıllıları şöyle hesap yapıyor: Kazanan savaş bile astartı yüzünden pahalı düşüyor. Bunun için savaş korkusu sinirlerden sinirlere bir ürperti gibi, bir korku fırtınası gibi dolaşıyor.

Muahedeler, savaşın gömüldüğü toprakların üstüne yağılmış ehamlardı. Muahedelerin birer köşesi yıkılıverirse savaş hortlağı barış havasına bir cadı ruhu gibi karışmasın diye elele vererek sayısız yüzü geçen paklar birer muska gibi benzi uçuk savaş sonrası neslinin ve ihtiyar dünya kurumlarının boynuna asıldı.

Eskiden gecenin, gündüzün, göze görünür, görünmez tehlikelerinden korunmak için bazan bir çalıya bir iptik bağlanır, bir veliye bir kurban adanır, mabutlara tapınılırdı. Bugünkü korkunun onlardan hiç farkı yok, sadece adı daha durulaşmıştır: Savaş korkusu..

Tanrı korkusu edebiyatı, erkânıyla bir sürü bilgiler, san'atlar ortaya atmıştır: Teoloji gibi..

Nice yüzyıllar bu korkunun gölgesi altında teoloji san'atın. ve ilmin çatısı oldu.

Bugün de aynı ruh, aynı hava içinde, barış meleklerinin kanatları yolunmasın, savaş cadısına hortlamasın diye yeni san'atlar, yeni bilgiler icat edildi. 1914 denberi insanların korku damarlarını bastırmak, savaş cadısına karşı ruhları meşkelemek için iki yeni ilim icat edildi:

(Konferansoloji = Konferansculuk ilmi)

(Vuvayyoloji = Seyahat ilmi)

1918 denberi hudutlar arasında bir sivrisinek hızla kınadını kaldırırsa derhal arsulusal bir toplantı yapılı.. Meselâ İzlandada bir balık karaya kuyruğunu uzatırsa acaba yeni biçim tahtelbahir mi diye bir konferans toplanır. Patagonyadan Siyama kadar nice, nice diplomatlar dünya barışını kurtarmak için beyaz melek kanatlarını takarlar, dillerinde dualar uça uça gelirler... Ya bir sarayın, ya bir otelin salonunda tünerler...

1918 denberi devletlerin konferansoloji için sarfettiklerini bir kenara biriktirselerd, Himalâyadan daha göbekli bir altın dağ elde ederlerdi.

1918 den sonraki diplomatlık mevsim kuşlarını, leylek ve kır langıç sürülerini hatırlatıyor.

Dişar dişar dolaşmak, dişardan dişara barışı taşıy gibi gözükmek.. Bütün bunlar korkunun tesellisidir.

Korku okadar çoğalıyor ki, dünyanın dört köşesinde şu sözleri işitiyorsunuz:

Barışı her ne suretle olursa olsun koruyacağız..

Asıl tehlike, gradosunu arttıran korkudadır. Korku arttıkça, barış melekleri göz yaşları döktük-

Zorla para almağa davranış ve
Müddeiumuminin ceza isteği!

Müddeiumumî B. Kâşif mütaleasını bildirdikten sonra, suçlu Şevket, başta Emniyet müdürü olmak üzere birçok müdafaa şahidi gösterdi!

"Son Posta", gazetesi sahiplerinden Halil Lûtfiyi tehdit ederek para almağa davranmaktan suçlu Şevketin muhakemesine, İstanbul ağırceza mahkemesinde dün öğleden sonra devam edildi.

Mahkemenin tahkikat safhası bitmiş ve müdeiumumî Kâşif, dosyayı tetkike almıştı. Dünkü celsede müdeiumumî Kâşif, esasa dair mütaleasını bildirdi. Şöyle dedi.

— Davada birçok şahit dinledik. Bunlar suçlu Şevketin yalnız davacıdan para çekmeğe teşebbüs etmekle kalmadığını, hattâ tanımadığı kimselerden bile para istediğini açıkça anlattılar. Bu vaziyet, şahitlerin birbirini kuvvetlendiren ifadeleriyle tamamıyla anlaşılmalıdır.

Suçlunun davacıdan cebir ve şiddet istimaliyle para almağa teşebbüs ettiği de, şahitlerin ifadesiyle usulü dairende sabittir. Yalnız, eve zorla girdiğini biz usulü dairende sabit görmüyoruz. Çünkü, kapı içeriden açılmıştır. Gerçi suçlu kendisine telgraf memuru süsünü vermiş ve "Yıldırım telgraf getirdim," demiş ve kapının açılmasını bu suretle temin etmişse de, bu halde yüz doksan üçüncü maddenin ikinci bendine uyar mahiyette değildir. Geceleyin eve zorla girmekten beraati lâzım gelir kanaatindeyim.

Suçlu Şevket, davacının parasını cebir ve şiddet istimaliyle zorla almağa teşebbüs etmiş ve zabta evvelce işi öğrenip tertibat aldığından ve içerisinde cürmü meşhut halinde yakalanmış suçunu tamamlamamıştır. Kendisinin nakıs teşebbüsünden ceza kanununun altmış birinci maddesi gözönünde tutularak dört yüz doksan beşinci maddeye göre cezalandırılmasını isterim.

Davacının vekili eskî adliye müsteşarı Ferit, şahsi iddiayı teşrih için söz aldı:

— Suçlu Şevket, vaktile istediği parayı vermeyen birini öldürmüş bir mahlûktur. Bu suçunun cezasından af kanunıyla kısmen kurtulmuştur.

Müvekkilim Halil Lûtfi, ona merhametli bir insan sıfatıyla acıyarak yardımda bulunmuş, iyilik etmiş, fakat kemlik görmüştür.

...çe sevinen, kıs, kıs gülen biri var: Silâh satıcısı.. Ve nasihat veriyor: Barışı ancak silâhla koruyacaksınız, canım, barışı korumak için size güzel güzel silâhlar yaptım, ben de savaştan korkarım, haydi canım, birer tane alın...

Barışı korumak için dişlerinize kadar silâhlanın..

Eğer bir gün, barış için harp olursa, bu muhakkak 1914 — 1918 hayaletini görür gibi olan adamın savaş korkusundan tetiği çekivermesinden doğacak..

Sadri Ertem

Burada otuz yedi şahit dinlediniz. Bunlar, hepsinden yardım isteyip alabildiği para, Halil Lûtfinin ona insanlık duygusuyla verdiği paradan çok daha azdır. Ve Şevket, buna rağmen, kendisine iyilik eden bu adamı, bıçak satın alıp öldürmek fikrini besledi!

Müddeiumuminin bir noktadaki mütaleasına iştirak etmiyorum. Eve giriş, zorla giriştir. Polis tertibat aldığı için kapının açılmış olduğu noktasından görüş, işin ruhuna uymuyor. Şevket yıldırım telgraf getirdiğini söyleyince, nasıl olsa kapı açılacaktı!

Davacı vekili, burada bir tahlil yaparak, şöyle devam etmiştir:

— Küçük yaştanberi işsiz dolaşmağı ve başkasının sırtından geçinmeği iptilâ halinde gözetilen mahlûklar, illet cürmüyle malûl parazit mücrümlerdendir. Cemiyeti beşe iye için tehlike idirler. Hayat içtimaiyenin kiskanç düşmanlıkları. Hapishaneyi istiharatgâh sayarlar. Sabıkalarını para çekmek için mükâldemei tehdit yaparlar. Bunlar en yüksek, en şiddetli ceza ile cemiyeti beseriyeden tecrit edilmelidirler!

Davacı Halil Lûtfi de birkaç söz söyleyerek, kendi iyiliğine karşı suçlunun kemlik gösterdiğini ileri sürdü. vaktile nasıl yardım ettiğini anlatıp buna karşı onun hareketinin cezası ağır olması lâzım geldiğinden bahsetti.

Bundan sonra suçluya ne diyeceği soruldu. Şevket, bir liste verdi. Müdafa şahidi olarak yirmi bir kişinin mahkemeye çağırılmasını istiyor, bu şahitlerin, Halil Lûtfinin kendisini evine yar-

dında bulunmak maksadıyla davet ettiğine, o gece evine geleceğini bildiğine şahitlik edecekleri iddiasında bulunuyordu. Gösterdiği şahitler şunlardır: İstanbul emniyet müdürü Hasan Fehmi, ikinci şubeden İsmail Rasih, başmemur Zeki Pangaltı ve Şişli merkezmemurları, muharrir Enis Tahsin, Hasan Rasim, Burhan Cahit, M. Zekeriya, Selim Ragıp, Murat, Remzi, Arif, "Hüsnü Tabiat", matbaasında Ahmet, Pangaltı komiseri Nazım, polis Asım ve Ahmet, kiraathane sahibi Trabzonlu Hakkı, "Dilberzade", mağazası sahibi Selânikli Habip, Şoför İsmail..

Davacı vekili, bu şahitlerden büyük bir kısmının evvelce dinlendiklerine, suçlunun o zaman şimdi soracağından bahsettiği şeyi sormadığına, müvekkili tarafından davet vaki olmamakla beraber, farzımahal olarak olsa bile, suçlunun bıçakla gelmesinin gizli maksadını açıkça gösterdiğine işaret etti, bu şahitlerin celbi isteğinin reddi lâzım geleceği fikrini ortaya attı.

Müddeiumumî Kâşif, gösterilen müdafaa şahitlerinin dinlenilebileceğini söyledi, reis Sakıp, aza Abdürrahman Şeref ve Meliha Kemal şahitlerden her birine birer lira yol masrafı verilmesini, eğer suçlu gelecek şahitlerin yol masrafını bu hesapça vezucye yaptırır ve makbuzunu kaleme gönderirse, şahitlerin ihzaren çağırılmalarını ittifakla kararlaştırırlar. Muhakeme, yirmi yedi Nisan cumartesi günü saat on dörde bırakıldı.

Umumî toplantılarını
yapmayan şirketler

Şehir anonim şirketlerinin toplantılarında bulunmak üzere İstanbul gelen Ekonomi Bakanlığı müfettişlerinden Bay Nahit, Bay Adnan ve Bay Ekrem bu akşam Ankaraya gideceklerdir. Bay Hüsnü ise Mârit içinde umumî heyet toplantılarını yapamayan dört şirketin toplantısında bulunmak ve bakanlığın kendisine vermiş olduğu Trakyadaki bazı tetkik meselelerini bitirmek üzere şehrimizde kalacaktır. Umumî heyet toplantısını yapamayan dört şirket yirmi Nisana kadar toplantılarını yapmak mecburiyetindedirler.

Fransız gazetecileri
Ankaraya gittiler

Üç gün evvel şehrimize gelmiş olan iki Fransız gazetecisi dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmişlerdir. Bunlardan "Lentran Siyant", gazetesi muharriri Bay Marsel Savaş memleketimizin umumî surette yeniliğini gözden geçirecek ve bir ay kadar sürecek olan bütün Anadolu seyahati neticesinde, gazetesinde bir seri makalesi neşredecektir.

Beraberindeki "Maten" gazete-

Heybeliada önündeki
kazanın muhakemesi

Geçen sene Teşrinevvelinin altıncı gecesi Heybeliada açıklarından "Füzuran", vapuruyle bir motör çarpışmışlar, motörün arkasına bağlı kayıkta bulunan Yalova köylülerinden birçok yolcu, denize yuvarlanmış ve boğulmuşlardı. Bu kazadan dolayı Hüsnü ve Faik kaptanlar aleyhinde takibat yapılmış, neticede dava İstanbul ağırceza mahkemesine verilmişti.

Dün sabah muhakemeye devam olunmuş, Yalova çiftliğinde çalışan Murat, kaptan Mustafa Fikret, "Erenköy", vapuru süvarisi Hüsnü, gümrük memuru Etem, Hevbeli nahiye müdür vekili Vaht, şahit olarak dinlenmişlerdir.

Muhakeme, bazı müdafaa şahitlerinin çağırılması için yirmi beş nisan sabahına kalmıştır.

tesisi muharriri Bayan Pol Malar do ise, bilhassa memleketimizin kadın inkişafını tetkik edecektir.

Fransız muharrirlerinin memleketimizdeki etütleri sonradan kitap halinde çıkarılacaktır.

Gezintiler

"Vartan,, için

Gazeteye ilk girdiğim günlerden birinde onu görmüştüm. Çıplak bir masanın yanına ilişmişti. Fena açılmış küçük bir kurşun kalemyle takvim kâğıtlarının arkasına bir şeyler yazıyordu. Damarlı büyük elleri vardı. Siyah gaytan kordonlu kelevrek gözlüğü, burunun tümseğinde hoş bir çarvıklıkla parlıyordu. Kıvranta traşı uzamıştı, burun kanatlarından çenesine iki bıçak yarası derinliğiyle inen çizgilerde oca iki satır okunmuştu. Alnında ömür savaşının siperlerini andıran buruşuklar vardı.

— Kim bu?

Dedim.

— Vartan, canım, dediler; tanımaz mısın? Bizim ermenice mütercimi.

Tıkanık, ince kan damarlarının morarttığı yüzü bana döndü. Yorgun, bulanık gözlerinde bir yaş ıslaklığı, seçmiştim. Konuşmaya başlayınca, görünüşünün verdiği acıktı silindi. Sözlerinde biraz "Diyojen,, i andıran küskün bir alay çınlıyor gibiydi.

Uzun sakosu, sert lâstik yakalığı onu olduğundan da çok sıkı gösterirdi.

Bir başka gün Vartan, "Taymis,, den çevirmeler yaparken gördüm. Eski yolda renksiz; fakat düzgün ve açık yazdı.

Son yıllar, yaşile birlikte omuzlarının yükünü de arttırmıştı. Onu kaç kere elleri mürekkepli tozlarla kapkara, kilise odasından çıkarken gördüm. Gazeteden önlüğünü beline kuşanır, lokmalarını çamurdan toplardı. Artık kâğıdı, kalemi bırakmıştı. Onların yerine bir tahta parçasıyla çirş çanağını kullanır, koleksiyonları düzeltirdi.

Hiç birimiz onun birşeyden yüksündüğünü bilmeyiz. Darlık içinde süründüğü halde kimseden bir çığara bile istemezdi. Tatlı ve cana yakın bir açık yürekliliği vardı. "Ruso,, nun hiçbir römezi Vartan kadar kendisine yaklaşmamıştır.

Ölen Vartan işte böyle bir adamdı. Bir külâh zeytin, bir parça ekmek ona "Karun,, un tokluğu verirdi.

Ben, kendi payıma, ondaki bu irkin ve engin ruha çok kereler imrenmiştim.

Ayanda "Azaryan,, lar düşünce donanmasına sırt vererek "Bizi boğazladınız katiller!,, diye bağırdı. Vartan, rengini değiştirmede. O kara yılların ne büyük, bir imtihan geçidi olduğunu ise hep biliriz.

Gömdüğümüz adam, Türk gazeteciliğinin bir daha yetişmez bir tiptiydi. Ben, onda basım tarihinin yapraklarını görür gibi olurdum. Kırk yıllık dinlenme, zavalıya kırk saat genişlik vermedi. Emeğin de mi alçak ve soysuzu var, bilmem ki!..

S. Gezgin

Berberler toplandı

Kazanç vergisi üzerinde görüşmek üzere şehrimiz berberleri dün müşterek esnaf bürosunda toplanmışlardır.

Bu toplantıya cemiyet idare heyeti başkanı Bay İsmail Hakkı başkanlık etmiştir. Berberler dünkü konuşmalarında bütün isteklerini toplamışlar ve bunlar, alâkadar yerlere bildirmeğe karar vermişlerdir.

Moskovadan dönüş

Film festivali nasıl oldu?

Bay Burhan Toprak'ın verdiği izahat

Moskovada yapılan büyük sinema festivalinde bulunmak üzere gönderilmiş olan Kültür Bakanlığı genel müfettişlerinden bay Burhan Ümit Toprak, Sovyet Rusya'dan dönmüştür, bugün Ankara'ya gidecektir. Bay Burhan Ümit Toprak, kendisiyle görüşen bir yazıcımıza şunları söylemiştir:

— Festivalde seksen delege bulundu, bir çok milletler iştirak etmişlerdi; Amerikalılar, İngilizler, İtalyanlar, Polonyalılar, Fransızlar, Çinliler, İranlılar, ve daha başka birçok milletlerden sinema rejisörü, sinema fabrikası müdürleri ve artistler gelmişlerdi. Fransız film sanayii sendikasına mensup on dört kişi gelmişti. Almanlar iştirak etmediler.

Sinema yıldızı Mari Glori de gelen murahhaslar arasında idi.

Festivale iştirak eden milletler tarafından yapılmış bir çok filmler gösterildi; bu arada bir Çin filmi de gördük. Polonyalıların «Genç Osman», Fransızların «Sonuncu milyarder», Amerikan — İngiliz «Günlük ekmeğimiz» filmleri takdir kazanan filmlerendir; bununla beraber en çok Rus filmleri sükse yapmışlar; bunlar arasında Maksimin gençliği, Çapayef ve Aviyograd filmleri vardır. Festivalde gösterilen bütün filmler arasında Rusların Çapayef filmi birinciliği kazandı. Festival, Rus filmciliğinin teknikteki üstünlüğünü meydana çıkarmıştır.

Murahhaslara Moskovada Mosfilm stüdyosu, Leningrad'da Lenfilm stüdyosu gezdirildi. Bunlar birer muazzam müessesedir.

Meşhur Sovyet tiyatrolarının temsillerinde de bulunduk. Bizim Aysel filmi festivale yetişemediği için o zaman delegelere gösterilemedi. Şimdi Moskovada halka gösterilmektedir.

Ben, aynı zamanda müzeleri gezdim ve eserlerin yazılma ve gösterilme tarzları ve metodlarla meşgul oldum.

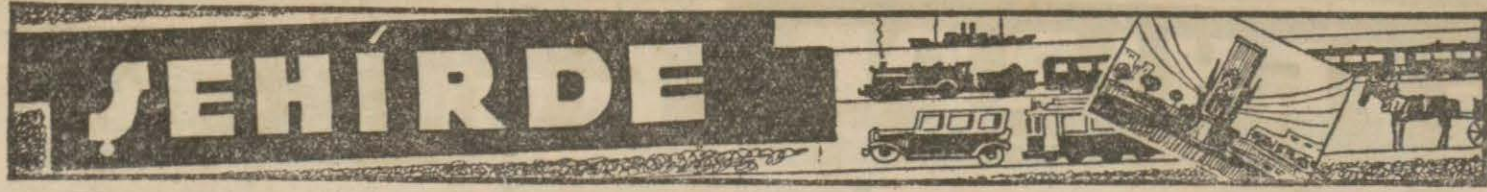
Para kaçırma

Dün gece Köstenceden İtalyanımıza gelen Harziyon adında İngiliz bandıralı bir vapurun acentesi memurlarından biri vapura 5 bin İtalyan lireti götürürken muhafaza memurları tarafından yakalanmıştır.

Gece yarısı yolcuları taşıyan motör, vapur yanaşacağı zaman, durdurulmuş ve acente memuru sorguya çekilmiştir. Kendisi, yanında ancak iki Türk lirası olduğunu söylemiştir. Fakat üzeri arandığı vakit ceketinin içerisinde kaçırılmak istediği beş bin lire bulundu. Suçlu hakkında kanuni muameleye başlanılmıştır.

Şu gece nöbetçi eczaneler

Samatya: Teofilos, Fenerde: Vitali, Şehzadebaşında: İbrahim Halil, Şehremanetinde: Nâzım, Karagümrükte: Suat, Aksarayda: E. Per-tev, Divanyolunda: Esat, Eminönünde: Salih Necati, Beşiktaşta: Nail Halit, Kumkapıda: Belkis, Zeyrekte: Hasan Hulûsi, Fındıklıda: Hilâl, Galatasarayda: Ahmet Cevat, Yüksek-kaldırımında: Vinikopulo, Şişlide: Asım Şükret, Kasımpaşada: Merkez, Hasköyde: Halk eczanesi.

Paris kongresinde konuşulanlar

İnkılâp kürsüsünde verilen ders

İnkılâp kürsüsünde dün Manisa sayılabilecek bay Hikmet ders vermiştir. Bay Hikmet Paris kongresinde bizim için görüşülenleri anlatmağa devam ederek konferansta murahhasların ileri sürdükleri fikirleri saymış, ermeni murahhaslarının, istedikleri araziyi Avrupa'nın yirmi yıl idare ettikten sonra kendilerine vermesini ileri sürdüklerini anlatmıştır. Bay Hikmet şöyle demiştir:

— İngilterede birtakım rical, Türkleri İstanbuldan tamamen çıkarmak istiyordu. Bir kısmı, bu olmaz, diyordu. Fransa ile İngiltere anlaşamıyorlardı. Fransa, deniz aşırı bir hükümetin İstanbulla sahhip olmasını istemiyordu. Birçok ihtilâftan sonra İstanbulun ismen Türklerle kalması kabul olundu.

1920 senesinin şubatında, İstanbulun Türklerde kalacağı ilân edildi. Bunun başlıca âmilleri, o

İçler acısı

Yedigimiz yağların haline bakın!

Belediye müfettişleri tarafından Yemiş, Balıkpazar ve Küçükpazar semtlerindeki yağ yapılan yerlerle yağcı dükkânları sıkı bir teftişten geçirilmiştir. Alman yağ numuneleri belediye kimyahanesine gönderilmiş, tahlil edilmiştir.

Piyasada satılan yağların yüzde kırkının karışık ve sıhate müzir olduğu anlaşılmıştır. Yağlar bozuk olduğu anlaşılmıştır. Yağları bozuk çıkan dükkânlar cezalandırılmışlardır.

İstanbuldan Trabzona içyağı gönderildiği ve bunların orada iyi yağların karıştırıldığı da buarada anlaşılmıştır. Yağcı dükkânları bundan sonra daima ve sık sık teftişten geçirilecektir.

İmtihanda kimler kazandı?

Yol paralarını toplamak üzere alınacak otuz beş memurluk için açılan imtihan girenlerin evrakı tetkik edilmektedir. Tetkik perşembeye kadar bitirilecek, kazananlar ilân edilecektir.

Ford fabrikasındaki gümrük kaçakçılığı

«Ford motör kumpanı», fabrikasındaki gümrük kaçakçılığından suçlu görülenlerin duruşmasına bu ayın on üçüncü cumartesi günü başlanılacaktır.

Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığının müsteşarı Bay Adilin ve gümrük müfettiş heyetinden müfettiş Bay Zekinin araştırdığı bu meselelerin tutarı, aldığımız malûmata göre, oldukça mühimdir. Tahkikat evrakı sekiz yüz sayıfayı geçmektedir.

Üzüm ihracatımız

Trieste yoluyla yaş ve kuru üzüm ihracatı yapmamız temin edilmiştir. Üzüm ticareti ile uğraşan tacirlerimiz şimdiden faaliyete geçmişlerdir ve bazı tetkiklerde bulunmuşlardır. Bunlar arasında ambalaj meselesi de vardır.

vakitki düşman ricali tarafından izah edilmiştir.,,

Bay Hikmet bu noktanın ne suretle izah edildiğini anlattıktan sonra şunları söylemiştir:

— 24 nisan 1919 da İtalyanlar, Paris sulh konferansını terk edip gitmişler, Anadolu da bazı yerleri işgal etmişlerdi. Bu, İngiliz ve Yunanlılar için iyi bir vesile olmuştu. İngilizler İzmir'i gizli bir muahede ile İtalyanlara vaat etmişlerdi. İtalyanlar çekilince, İzmir Yunanistan'a vaadedilerek Venizelos çağırılmıştır.

Beş mayısta, İngiliz, Fransız ve Amerikalılar toplantı yapıyorlar. İzmir Yunanlılara vermek için bir emrivaki hazırlıyorlar. İzmir Yunan askeri çıkarılması emri veriliyor. Yedi mayısta İtalyanlar tekrar konferansa giriyor. Fakat üç gün sonra üçer gizli bir toplantı ile, Yunan taarruzunu kararlaştırıyorlar.,,

Bay Hikmet, Avrupada mevcut bir propagandaya temas ederek, «İzmir Yunanlılar girmese idi, Türkiyede millî hareket oluyacaktı.,» şeklindeki sözün doğru olmadığını, daha önce Adanada Fransızlarla savaşıldığını anlatmış, bu propagandanın, Damat Feridin:

— «İzmir Türkiyenin sevdiği bir büyük devlet girse.,» diye sacma bir laf söylemesinden doğmuş olduğunu da ilâve etmiştir.

Bay Hikmet bundan sonra Türkiyeye sevk edilecek ordunun ne kadar olması lâzım geldiği hakkında yapılan münakaşalardan bahsederek İngilterenin İzmir Yunanistan'a verdikten sonra aldığı siyaseti anlatmıştır. Bu siyaset, Türk düşmanlığını İngiltere üzerine tekâşüf ettirmemektir. Bay Hikmet, bunun için İngilterede Türk lehine hareketler başladığını söylemiş, Damat Feridin konfe-

C. H. F.

Kaza başkanları dün toplandılar

C. H. F. kaza idare ehayetleri başkanları dün C. H. F. İstanbul vilâyet idare heyeti başkan vekili bay Ali Rıza Eertemin başkanlığı altında toplanarak fırka işlerini konuşmuşlardır. Alman kararına göre bundan sonra kaza idare heyetleri reisleri her ayın ilk cumartesi günü, fırka vilâyet merkezinde muntazaman toplanacaklardır. Kaza idare heyetlerinin, bütün nahiye ve ocak teşkilâtını nisan ayı içinde teftiş etmeleri kararlaştırılmıştır. Mayıs ayı içinde de vilâyet idare heyeti azası, kaza merkezlerini teftiş edeceklerdir.

Canlı ve muntazam bir fırka faaliyetinin devam etmesi için de gerekli kararlar ittihaz edilmiştir.

Şehrimizdeki Almanlar

Alman konsoloshanesi şehrimizdeki bütün Almanların adreslerini ve telefon numaralarını konsoloshaneye bildirmelerini kendi dillerinde çıkan gazetelerle ilân etmiştir.

ransa çağırılışını ve onun cehli ve budalalığı yüzünden düşmanlarımızın fikirlerine iştirak gösterdiğini işaret etmiştir. İttihat ve Terakkiye mensup olup Fransada bulunanların iadesini, Arabistan vilâyetlerinin verilmesini, Avrupa vesikalarına göre Abdülhamit kurununda bile ermenilerin hiç bir vakit ekseriyeti teşkil edemelikleri şark vilâyetlerinin ermenilere verilmesini istiyen Damat Feridin, ermeni tehciri hakkında mevcut propagandaya uygun olarak söylenenleri tasdik etmesinden konferanstan kovulduğunu anlatan bay Hikmet, bundan sonra şarktaki vaziyete geçmiştir.

Atatürk'ün Samsuna çıktuktan sonra vücutte getirdiği eserleri, Erzurum kongresini ve beyannameyi anlatarak, beyanname maddelerini tahlil etmiş ve dersini bitirmiştir.

Huhuk talebesi

İmtihan talimatnamesinde neler değiştirilmeli?

Hukuk fakültesinin imtihan talimatnamesinde bazı değişmeler yapılmasını isteyen Hukuk fakültesi sınıf talebelerinden üç kişilik bir heyetin Bakanlıkta temasta bulunmak üzere Ankara'ya gittiklerini yazmıştı.

Dün Hukuk fakültesi son sınıf talebelerinin bir heyeti, Hukuk fakültesi sınıf talebeleridir.

— Yeni imtihan talimatnamesini çok ağır buluyoruz. Biz imtihanın gücünden çekinmek değil, çalışmak için imkân ve zaman aramaktayız. Halbuki yeni talimatname bize bunu vermiyor. Değişmesini istediğimiz maddeler üçtür. Birincisi imtihanların eskisi gibi aralı olması. İkincisi gene Eylül mezuniyet ikmal imtihanlarının konulması, üçüncüsü de tahriri imtihanların eleme mahiyetinden çıkarılması ve bu imtihanlarda muvaffak olamayan talebelerin şifahi imtihanlara kabul edilmesidir.

Hukuk fakültesinde son sınıfta on iki dersten teker teker imtihan yapılmaktadır. Bu imtihanların birbiri arkasına yapılmasına imkân yoktur. Çünkü imtihanlara gündüz sabah saat dokuzdan itibaren devam edecektir. İmtihan gece on ikkiye kadar sürebilecektir. Talimatnamenin muvakkat maddesine göre her talebenin imtihanında en az on beş dakika kalması lâzımdır.

Düşününüz Hukuk fakültesinin bir sınıfında altı yüz elliden fazla mevcut olursa bu şart dahilinde günde ancak 80 — 90 kişi imtihan olabilecektir. Her gece talebe sırasını saat on ikkiye kadar gelmesini bekleyecektir. Ve bu bekleme günlerce devam ederse talebenin sıhhi vaziyetinin de bozulacağı şüphesizdir.

Sonra ikinci mesele daha var: Avrupa Üniversitelerinde okunacak her dersin birer kitabı vardır. Fakat bizde henüz bu yoktur. Talebe ancak notalardan çalışabilmektedir.

Bu vaziyet karşısında Eylül mezuniyet ikmal imtihanının da kaldırılması bizi müteessir etmektedir.

Bu vaziyet karşısında Eylül mezuniyet ikmal imtihanının da kaldırılması bizi müteessir etmektedir.

Bakanlığın bize hak vererek istediğimiz değişmeleri yapacağını kuvvetle ümit etmekteyiz.,,

Fakir talebeden kaçına yemek verilebiliyor?

İlk okullarda okuyan fakir talebeye,

SİYASA

İrlandanın istiklâl davası

İrlanda Başvekili Bay De Valera, İrlandanın hür ve müstakim bir cumhuriyet olmak istediğini çıkışa ilân etti ve ancak bu ülkenin gerçekleşmesiyle İngiltere ile İrlanda arasında dostluğun, çözümlü birliğin sağlanacağını söyledi.

De Valeranın, 1931 de işbaşı gelmesi üzerine, İngiltere krallığına karşı sadakat yemininin ifa edilmemesi için ileri sürülen teklifler, daha sonra İngiliz ticaretini baltalamak için alınan birtakım tedbirler yüzünden İngiltere ile İrlanda arasında iktisadî bir savaş başlamıştı.

Bu iktisadî savaş yüzünden İrlanda bir memleket olan İrlanda büyük zararlar uğramış ise de ekonomik baskının tesirinden kurtulmak için elinden geleni yapmanın için İrlanda ziraat ile birlikte birtakım sanayii de inkişaf ettirerek istiklâl savaşına devam etmiştir.

İrlandalılar, İngilterenin kendi memleketlerini yedi buçuk saat önce istilâ ettiğini, kendilerinin o zamandanberi bu istilâyı atlatmak için savaştıklarını ve savaşa devam edeceklerini söylüyorlar. Gayeleri, tam hürriyet, ve müstakim istiklâldir.

Dö Valera bu emeli anlatırken şu sözleri söylemiştir:

«Biz hürriyetimizi kazanamazdık. Bu maksada doğru yürürken hiç bir kimseye zarar vermek istemiyoruz. Hattâ bu ülkenin müzi gerçekleştirmeğe çalışırken İngiltereye karşı duyduğumuz hissiyle hareket etmemekteyiz.»

Dö Valera ancak bu esastanınmasından sonra iki tarafın menfaatlerin en muvaffak tarzda hallolunabileceğini söylüyor.

Buna karşı İngilterenin nazarı İrlandaya Britanya imparatorluğu içinde kalmak şartıyla anlaşmış, ancak imparatorluk içinde kalmak pahasına diğer döminyonlar gibi müstakim mele etmektedir.

Deyli Telgraf gazetesinin mütealeası İngiliz noktai nazarı hülasa edebilir:

«İrlanda iktisat ve siyaset bakımından da tek başına yaşayamaz.,»

Ohalde iki taraf arasında savaşa devam edecek ve bu savaşın birçok safhalarına şahit olacağız.,,

Ö. R. Doğru

Hilâliahmer tarafından yemek verilmektedir. Kültür Bakanlığı Kültür müdürlüğüne bir tamim yollanmış, yardım gören talebe sayısını istemiştir. Duyduğumuza göre Kültür Bakanlığının yaptığı tetkikler neticesinde bu kullarda yardıma muhtaç talebenin de çok olduğunu görmüş ve bu talebeler de yardım edilmesi için yeni tedbirler almıştır.

MEZUNİYET İMTİHANLARI Kuleli ve Maltepe askeri liselerinden itibaren yıl sonu mezuniyet imtihanlarına başlanmıştır. İmtihanlar beş gün sürecek.

BAY İBRAHİM ALAETTİN Kültür Bakanlığının genel müfettişliğine tayin edilen talim terbiye azasından Bay İbrahim Alaettin dün Ankara'da şehrimize gelerek yeni vazifesine başlanmıştır.

HAYDARPAŞA LİSESİNDE Kültür Bakanlığının Haydarpaşa lisesi önüne büyük bir bahçe yapılacaktır.

Bu bahçede bir spor sahası ile müstakim salonu bulunacaktır.

(Başmakalden devam)
rek Almanya, gerek İngiltere ha-
va kuvvetlerine Fransanın ha-
va kuvvetleriyle beraber oluncu-
ya kadar arttırmalıdır., dediği gö-
rüldü.

İngiliz Dışbakanının bu sorgu-
su ile Alman Başbakanının bu sor-
guya verdiği cevap Avrupa tari-
hinde unutulmıyacak sözlerden-
dir. Çünkü bu sözler dünya yü-
zündeki büyük süel (askeri) ve si-
yasal değişiklikleri pek canlı ola-
rak göstermektedir.

Manş denizi ile Avrupanın ka-
ra parçasından ayrılmış olan Bri-
tanya adalarının emniyeti son yıl-
lara gelinceye kadar yerindeydi.
İngiltere en aşağı iki büyük Avru-
pa devletinin deniz kuvvetlerine
karşı durabilecek deniz harp filo-
ları bulundurmaya siyasasına da-
yanarak adaları üzerinde rahat,
rahat oturuyordu. Halbuki tay-
yare kuvvetleri harp alanında den-
iz kuvvetlerine kafa tutacak ve
belki de bu kuvvetleri altedecek
bir durum alınca İngilizlerin iç-
lerine şüphe kurdu düştü. Daha
sonra Almanya gibi Versay and-
laşması ile harp tayyaresi kullan-
ması yasak edilmiş olan bir dev-
letin gizli deniz hazırladığı
hava filolarının İngiltere tayyare
filoları ile boy ölçüşebilecek bir
kerteğe gelmiş bulunduğu doğru-
dan doğru en büyük Alman devlet
adamının, ağzından işitilince bu
şüphe bir telâş halini aldı.

Şimdi acaba İngiltere hüküme-
ti ne yapacaktır?

İşin önemli (mühim) olan yö-
neyi (cihet) sudur ki Alman fab-
rikalarının yeni tayyare yapmak
kabiliyeti yalnız İngiltereden de-
ğil, İngiliz, Fransız, İtalyan fab-
rikalarının topundan daha üstün
olduğunu gene İngiliz gazeteleri
gazmaktadır. Nasıl ki (Deyli
Meyl) gazetesi Alman fabrikala-
rının haftada bin ve yılda elli bin
tayyare yapabildiği halde Ameri-
kanın yılda ancak üç bin, Fransa-
nın iki bin, İtalyanın iki bin, İn-
gilterenin bin tayyareden ziyade
yapamayacağını ileri sürmektedir.
Bu iddia içinde büyük bir şişirme
payı olsa bile gene ehemmiyeti
büyüktür.

Genel harp bittikten sonra
Versay muahedesiyle Almanyanın
birçok silâhları bozulurken, kırıl-
p, dökülen tayyarelerin sayısı on
beş bini bu muştur. O vakit bile İn-
gilizlerle Fransızların tayyareleri
bu sayıdan çok azdı.

Şimdi öyle görülüyor ki Alman-
ya kara ve deniz harp silâhların-
dan ziyade hava silâhına kuvvet
vermektedir.

Bu bakımdan (Deyli Meyl) ga-
zetesinin Alman tayyareciliği
hakkında yazdığı yazıların özgü
bir değeri olacaktır. İngiliz Dış-
bakanı Sir Saymenin sorgusuna
Alman hükümet başkanı Hitlerin
verdiği cevap da bunu açığa vur-
maktadır.

İngilterenin, Almanyaya karşı
gittikçe daha uysal bir durum ta-
kımmasına sebepleri aranırken
tayyare kuvvetlerini de hesaba
katmak lâzımdır.

ASIM US

Gelenler, gidenler

TALEBE GELİYOR — Varna Til-
caret Akademisi talebesinin Paskalya-
yı geçirmek üzere yakında şehrimize
geleceği haber alınmıştır.

Sofya Üniversitesi talebesinin bir
kısmı da bu gruba iştirak edecektir.

Polis haberleri:

Ekmek bıçağı ile..

Eminönünde, Uzuncarsıda sey-
yar satıcı Süleyman ile seyyar sa-
tıcı Galip birbirleriyle kavga etmiş-
ler, Süleyman ekmek bıçağı ile
Galibi kovalamış, etraftan yeti-
şenler tarafından yaklanmıştır.

DÖĞÜŞKEN KADINLA ER-
KEK — Beyzıtta Çukurçeşmede
oturan Osman Necati ile Beşiktaş-
ta oturan Fatma İrfan, dün adliye
binası önünde birbirleriyle kavga
etmişler, her ikisi de birbirlerini
dövmüştür. Hâdise mahalline ye-
tişen polis, ikisini de yakalamış-
tır.

NE İSTİYORDU? — Üsküdar-
da ve Bağlarda oturan Hasan a-
dında birinin gece Hasanın kah-
vesine sarhoş olarak geldiği, susta-
lı bıçakla etrafa saldırdığı, kah-
venin karşısındaki balıkçı Necmi-
nin evine de taarruz ederek bıçak-
la kapıya vurduğu haber verilmiş,
hâdise mahalline gelen polisler,
Hasanı yakalamışlardır.

BİR HİRSİZLİK — Kalyoncu
kulluğunda Serkis sokağında otu-
ran Hasan, Kemalın odasına gi-
rerek bir takım elbise ile bir ha-
lısını çaldığından yakalanmıştır.

KENDİ TABANCASILE — Fe-
riköyünde oturan Murat, Aleko-
nun bahçesinden toprak alırken
belindeki tabancası yere düşmüş,
çıkan kurşun kendisini yaralamış-
tır. Çocuk hastanesine kaldırılmış-
tır.

BİRİBİRLERİNİ YARALADI-
LAR — Asmaaltında Burmalı
handa oturan çuvalcı İranlı Meh-
met ile Hüseyin kavga ederek bi-
ribirlerini yaralamışlardır. Her i-
kisi de yakalanmıştır.

KENDİSİNİ DÖVMÜŞLER —
Fenerde Arabacılar sokağında o-
turan bayan Şevkiye, polise mü-
racaat ederek eve gelmiyen koca-
sını sormağa gittiği Zekinin evin-
de, Zeki ile karısı Müfidenin ken-
disini dövdüklerini şikâyet etmiş,
suçlular yakalanmıştır.

Sorguya çekilen Bulgar serbest bırakıldı

Polis adliyeye Samalyada o-
turan Sakalı Ovakim isimli bir
Bulgar gönderilmişti. Evinde bir
asker kaçağını sakladığı iddiasıyla
sorguya çekilen bu adam, ser-
best bırakılmıştır.

Tahkikat devam ediyor. Altın-
cı istintak dairesi şahitleri dinle-
mektedir.

İspanya ile ticaretimiz

İspanya ile aramızda yapılacak
yeni ticaret anlaşmasının müza-
kere esasları Ankarada tesbit e-
dilmiş vaziyettedir.

Madridte konuşmalar yapılacak
heyet, bugünlerde İspanyaya yo-
la çıkacaklardır.

Başbakan Şehrimizde

(Baştarafı 1 inci sayıfada)

gelmiştir. General İsmet İnönü İs-
tanbulda vali ve belediye reisi B.
Muhittin Üstündağ, polis müdürü
bay Fehmi Vural, şehrimizde bu-
lunan sayıtlar ve bir çok yurt-
daş tarafından karşılanmıştır.

Başbakanımız istasyondan bir
otomobile Kadıköyündeki hemşi-
resinin evine gitmiştir.

Başbakanımız şehrimize bir kaç
gün dinlenmek üzere gelmiştir.

Kısa Şehir Haberleri

SEYYAH GELİOR — Yakında Ro-

manyadan şehrimize bir kaç kafil se-
yah gelecekler.

Seyyahların karşılanmaları işi ile
belediye seyyahçılık şubesi meşgul ol-
maktadır. Önümüzdeki Cuma günü de
General Kof Ştöyben gemisiyle de üç-
yüz seyyah gelecektir.

SEFER YAPAMIYACAKLAR — İ. s-
tanbulla civar kazalar arasında işliyen
otobüslerden üçü hayli eskidiğinden
seferden menedilmişlerdir.

Bunların yerine evvelce Kadıköyün-
de işliyen büyük otobüsler sefere kon-
muştur.

BELEDİYEDE BİR TEKAÜT -
LÜK — Fırka dört senelik memur olan
belediye müfettişlerinden Bay Osman
Aksungur kendi isteğiyle tekaüt edil-
miştir.

Mülkiye ve Hukuk mezunu olan
Bay Osman Aksungura Vali ve bele-
diye reisi Muhittin Üstündağ teşekkür
etmiştir.

GELMIYEN VAPUR — Ayın se-
kizinde şehrimize gelmesi beklenen
"Dorik", isimli seyyah vapurunun ge-
lemeyeceği anlaşılmıştır.

Aynı sekizinde gelecek seyyah va-
puru yoktur.

Limanımıza geleceği yazılmış ve bu
sesenin vapur listesine girmiş olan bu
vapurun niçin gelmediğini dün araştır-
dık.

Seyyah acentelerinden birinden,
"Dorik", vapurunun bu yıl "esasen gel-
mesi mevzuu bahsolmadığı", yolunda
bir cevap aldık.

Çocuk bayramı

Yirmi üç Nisan çocuk bayramın-
ın yakını şması üzerine dün her
mıntaka ilk okul baş hocaları na-
hiye müdürlüklerinde toplanarak
çocuk bayramında yapılacak iş-
leri görüşmüşler ve bir program
hazırlamışlardır.

Vefa lisesi yanındaki binayı istiyor

Vefa lisesi müdürlüğü tarafından
Bakanlığa müracaat edilerek lisenin
yanında bulunan binanın Vefa lisesine
ilâve edilmesi istenmiştir.

Bakanlık müdürlüğün bu isteğini
kabul ederek önümüzde ders yılı ba-
şından itibaren bu binayı da liseye ilâ-
ve edecektir.

Musikimiz için

Tülkü Bakanlığı Türk musikisi ü-
zerinde esaslı tetkikat yapmağa karar
vermiş ve bu işle uğraşmak üzere Ber-
lin musiki akademisi azasından Profes-
ör Paul Hindemith şehrimize çağırıl-
mıştır.

Profesör evvelki gün Almanyadan
şehrimize gelmiş ve akşam treniyle
Ankaraya gitmiştir.

Kısa hizmetliler

Eminönü Askerlik şubesinden:

1 — 330 doğumlu ve bunlarla mu-
amele gören kısa hizmetlilerin ehliyet-
namesizleri 1 — Mayıs — 935 te ihti-
yat zabıt mektebine gönderileceklerin-
den 25 — Nisan — 935 de şubeye ge-
leceklerdir.

2 — Askeri orta ehliyetliler 1 —
Temmuz — 935 de, tam ehliyetliler
1 — Eylül — 935 de ve yüksek ehli-
yetlilerle deniz sınıfına ayrılmış olan-
lar 1 — İkinciteğrin — 935 de sevke ta-
bi olduklarından henüz şubeye yazdır-
ılmayanlar çağırılma günlerinden evvel
şubeye göstermeleri ilân olunur.

diyorum.

Demiş ve konuşulması biten
maddelerin altını birer birer im-
zalamıştı.

Ertesi gün tekrar sulh konuş-
masına devam edilecekti.

Emir Sait konuşma salonunda
fazla duramadı. Onu aşağıya çe-
ken müthiş bir cazibe vardı. O
Prens (Salina) yı yalnız bırakma-
zadı. Memleketini düşmana tes-
lim ederken bile gözü kadından
başka bir şey görmiyen Endülüs
srensi o gece sevgilisile başbaşa
kalacak, şarap içecek eğlenecekti.

(Sonu yarın).

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 66

Yazan: İshak FERDİ

Emir Sait, memleketini düşmana teslim ederken bile, gözü kadından başka birşey görmiyordu!

Hicret maddeleri nasıl kabul edilmişti?

Prens Salina (Cerine) ye gel-
diği zaman, sulh esaslarını kararla-
ştırarak olan heyet, aynı köş-
kün geniş bir salonunda toplan-
mıştı.

General Ferdinando ile maiyeti
erkânı pencereden prensesin gel-
diğini görünce hayret etmişlerdi.
Prens Salina buraya kendi ken-
dine gelemezdi. Harp mıntakasını
teşkil eden yollardan elbette Kral
veya Kraliçenin müsaadesile geç-
mişti.

Don Ferdinando arkadaşlarına:
— Sulh işini umduğumuz za-
mandan çok daha çabuk bitirece-
ğimizi tahmin ediyorum.

Diyerek merdivene koştu.

Emir Sait, Prensisi, köşkün baş-
ka bir odasına almıştı. Ferdinan-
do'nun merdivenden indiğini gö-
rünce:

— Siz müzakereye devam edi-
niz, dedi. Ben biraz sonra gelirim.
General, Emiri selâmlıyarak
tekrar yukarıya çıktı.

O günkü müzakerenin mevzuu
çok mühimdi: Garnata şehri işgal
edildikten sonra, Berberiyeye sahil-
lerine hicret etmek isteyen Endü-
lüs müslümanlarının mali ve içti-
mai vaziyetleri tetkik ediliyordu.
General Ferdinando:

— Üç milyon Endülüslü arasın-
dan çok kuvvetle umuyorum ki,
Berberiyenin işlek ticaret merkezi
olan iskelelerine yarım milyona
yakın muhacir gitsin.

Demişti. Diğer İspanyol murah-
hasları da aynı mütaleayı yürüt-
müşlerdi.

İspanyol murahhasları bu tah-
mini hangi hesaba uydurarak söy-
lemişlerdi?

Endülüsten yarım milyona ya-
kın müslümanın uzaklaştırılması
kolay bir iş değildi. Bunların bir
kısmının yollarda aç ve sefil ka-
larak telef olacakları şüphesizdi.

Müslüman murahhasları bu
maddenin doğuracağı fenalıkları
gözönüne getiremeyecek kadar şaş-
kın ve düşüncesiz insanlardı. Ay-
ni maddeye Ebukasım, daha ilk
konuşuşta itiraz etmişti.

Prens Sait, Endülüsten bir mil-
yon müslüman çıkarılacağı tekli-
fi karşısında da kalsa, tereddüt-
süz kabul edeceğinde şüphe mi
vardı?

General Ferdinando Kraldan
aldığı mahrem talimat üzerine bu
maddeyi yaldızlıyarak müslüman-
lara kabul ettirmeğe hazırlanmış-
tı. Emir Saidin yokluğundan istifa-
de ederek, bu korkunç rakamın i-
fade ettiği manayı şu suretle iza-
ha çalıştı:

— İspanya hükümeti bütün mu-
hacirlerin yolda ve varacakları is-
kelelerde bütün ihtiyaç ve istira-
hatlerini temin edecektir. Endülüs
muhacirleri gittikleri yerde birer
cami veya mesçit inşa edebilecek-
lerdir. İspanya hükümeti bu hu-
susta muhacirlere azamî yardımı
gösterecek ve örf ve âdetleriyle kr-
yafetlerinde hiç bir değişiklik yap-

mağa, onları dini ve milli itiyat-
larından vazgeçirmeğe teşebbüs
etmeyecektir. Zaten çok sıkışık bir
halde yaşayan Garnata halkından
altmış gün içinde hicret etmek istiyenlere ayrıca yol parası verecek
ve nakli mümkün olan eşyalarının
birlikte götürülmesine hükümeti-
miz de maddeten yardım edecek-
tir. Bu müddetten sonra tekrar
hicret etmek isteyenlere hükümet
üç yıl mühlet verecektir. Bunlar
da aynı müsaadeye mazhar ola-
caklarsa da, hükümet, birlikte gö-
türecekları hayvanlardan ufak bir
vergi almağa mecbur olacaktır.

Müslüman murahhaslar bu
maddenin altında gizlenen mel'-
neti keşfedememişlerdi. Hep bir-
den:

— Çok muvafık..

Diyerek kabul etmişler ve başka
bir maddenin müzakeresine geç-
mişlerdi.

Halbuki İspanya hükümeti sulh
muahedesine böyle bir madde koy-
makla Endülüs müslümanlarını
içinden çıkılmaz bir uçuruma dü-
şürüyordu.

İspanyolların maksadı şu idi:
Kral ve Kraliçe pek iyi biliyorlar-
dı ki, Garnatada istilâ acısını du-
yarak baş kaldırarak binlerce
müslüman vardı. Bunların şehir
içinde kalmaları, İspanyol devleti
için her zaman bir tehlike teşkil
edebilirdi.

İspanyol ordusu Garnataya gi-
rer girmez her şeyden önce bu
maddenin tatbikine kalkacak ve
işkenceye tahammülü olmayan mü-
cahitler daha büyük felâketlerle
karşılaşmamak için, altmış gün i-
çinde Garnatayı terke mecbur o-
lacaklardı.

Bu madde şüphesiz ki yalnız
Garnata için muteber değildi. Bü-
tün Endülüs kasabalarına şamil-
di.

İspanya Kralı, Endülüsü, bu su-
retle tehlikeli insanların yeniden
bir kalkınma hareketi yapmaları-
na meydan vermeden kurtarmış
olacak, ilk muhacir kafilesini En-
dülüsten uzaklaştırdıktan sonra,
ikinci bir tarama işine girişecek-
ti.

Endülüs Arapları içinde topra-
ğını kolay kolay bırakmayacaklar
da vardı. İspanyollar en ziyade
bunlardan çekiniyorlardı. Melik
hanedanı aralarında İspanya dev-
letine karşı koyacak hemen bir
fert bile yoktu.

Fral Ferdinand, murahhasları-
na verdiği gizli talimat ile, meş-
hur mücahitlerden (Musa) nın
diri olarak İspanya hükümetine
teslimi hususuna da temas edilme-
sini ihtar etmişti. General Ferdi-
nando Kralın bu ihtarını ihmal
etmiyordu.

General Ferdinando maddeleri
çabuk çabuk okuyup geçiyordu.
Emir Saidin yukarıya çıkması u-
zamıştı. Ve nihayet akşam olunca,
Emir Sait beş dakika için müza-
kere salonuna girerek:

— Arkadaşlarımın kabul ettiği
maddeleri ben de aynen kabul e-

ÜLKEMİZDE

Izmir belediyesinin imar programı

Şehir Meclisi azası beş yıllık programın değiştirilmesini istiyorlar

Izmir, (Hususi) — Belediye-miz, yeni kanun mucibince, beş yıllık bir imar programı hazırlamıştı. Şehir, Karşıyaka, Mersinli, Bayraklı gibi civar köyleri ve kasabaları da hududuna aldığı için eskiye nisbetle çok büyümüş, ihtiyaçları da artmıştır. Aynı zamanda, şehrin tam ortasında kordona kadar uzayan geniş bir yangın sahası vardır. Yani bir belediye müessesesi böyle bir şehrin medeni sıhhi, asri ve belediye dileklerini karşılayabilmek için, çok dikkatli davranmağa ve çok çalışmak mecburiyetindedir.

Izmir de İstanbulu andırır.. Muayyen yerlerinde belediye faaliyeti ve eserleri vardır. Halbuki şehir merkezinden muhite doğru ilerledikçe, faaliyetin yavaş yavaş aksadığı ve kenara gelince, hiçe indiği görülür. İmar ve bakım işlerinde, daima bu zihniyet hâkimdir.

Izmirin dağ mahallelerinde, Tepelik, Kemer Darağacı, Karşıyakam Alaybey, Soğuk kuyu semtlerini dolaşanlar, bunu daha vezih olarak görürler.

Izmir medenidir, uğrak yeridir, ekonomik bir hususiyeti vardır, tanınmıştır, zengindir, şudur, bu dur, fakat yukarı mahallelerde öyle sokaklar vardır ki, ne temizlik görür, ne kaldırım vardır, ne tenviratma bakılır..

Bu sokaklara tırmanmak, herkesin harcı değildir. Tıpkı, ancak keçilerin timandığı dar, tehlikeli patikaları andırır.. Kış olunca, burada patlamış lağım pisliklerini sürükliyen çayların, sellerin çağlayışı görülür..

Kenar ve aşağı mahalleler de keza öyle..

Bunları, yeni belediyeyi hedef tutmuyarak yazmıyorum.. Eskiden beri, bu böyledir ve ancak son yıllar da biraz göze alınmağa başlamıştır. Fakat bu gün toplanana şehir meclisideki münakaşalar göstermiştir ki, eski çalışma sistemi hâlâ yıkılmamıştır.

Programın birinci yıllık kısmı azaların dikkatini çekmiştir.

Ve söz alan zevat demişlerdir ki:

1 — Bu kısım, bir tetkikin mahsulü değildir. Harita üzerinde hazırlanmıştır. Halbuki şehrin bazı kıyımlarında ve bilhassa yukarı ve kenar mahallelerde belediyenin yapmağa mecbur olduğu okadar çok işler vardır ki buna cevap vermeğe mecburuz. Binaenaleyh program, yeniden gözden geçirilmelidir.

Filhakika, bu ihtiyaçları tamamen karşılayabilmek için bütçenin de müsaadesi lâzımdır. Ancak, esasa taalluk eden mühim işler öne alınırsa maksada daha kolay erişilir. Azaların ilistikleri cihet fen heyetinin bu programı, şehri gezmeden hazırlamış olmalarıdır ki, hakikaten dikkate şayandır.

Meclis uzun konuşmalardan sonra, programı tasvib etmemiş ve bir heyet tarafından yeniden tetkikini kararlaştırmıştır.

Bu meyanda Karşıyaka sularını kısaca mevzuu bahsetmek iyi olur sanırım:

Karşıyakaya Yamanlar suyu tesisatı yapılmıştır. Bu tesisat, âdeti üzere başlamıştır. Su, geçen sene Ağustos ayında Karşıyakaya akmış bulunacaktır. Tesisat bitti, fakat bir sürü arıza çıktı su hâlâ akıtılmadı..

Karşıyakada günün hâdisesi, hemen hemen, Yamanlar suyudur. Şimdi de yeni bir haber dolaşıyor: Su azmış, kâfi gelmeyecekmiş ve güya, diğer bazı kaynaklar buraya aktılacakmış, amma, civar köylüler itiraz ediyorlarmış.. İzmir belediyesinin bu iş üzerinde nazarı dikkatini celbederiz.

Şarap fabrikası müdürlüğü

Tekirdağ, (Hususi) — Tekirdağ şarap fabrikası müdürü bay Hadi Kastamonu inhisar müdürlüğüne nakil ve tayin edilmiştir. Yerine Âdil isminde bir müdürün geleceği söylenmektedir. Bay Hadi muhitine kendini sevdirmiş, değerli, tecrübeli, dürüst bir zattı.

Balıkesirde

Soyguncu çetesi

Kimlerden mürekkepmiş, ne zaman kurulmuş?

Balıkesirde Çamlık bayırından şehre silâh sokarken yakalanan Arnavut Deli İbrahim hakkında zabıta ve adliyece iki kol üzerinden tahkikata devam edilmektedir. Deli İbrahim'in bazı düşüncelerini başına toplayıp bir soyguncu çetesi teşkil ettiği tahakkuk etmektedir.

Bu çeteye dahil bulunduğu anlaşılan Manyas nahiyesinin Yağcılar köyünden Ali ve Biğadiç nahiyesinin Okçular köyünden İsmail adında iki kişi yakalanmıştır. Ali ile İsmail müddeimumami muavini Hilmi Çil ve emniyet müdürlüğü kısmı adli başkanı Fehmi Karabekirin huzurunda Deli İbrahimle yüzleştirilmiş ve olup biteni olduğu gibi anlatmışlardır. Yağcılar köyünden Mehmet Ali ve Kırkağaçtan Ali çavuş adında iki kişinin de bu çeteye dahil olduğu tesbit edilmiştir. Bunların da bir kaç güne kadar yakalanmaları beklenmektedir.

Tahkikattan anlaşıldığına göre, bu çete bir yıl evvel teşkil edilmiştir. Bu çete 934 haziranında Soma taraflarında müsellehan bir soygun yapmak istemiş, fakat bazı sebepler dolayısıyla bunda muvaffak olamamıştır. Bu çetenin oğru, soygun yapmak üzere daima fırsat beklediği anlaşılmıştır.

Deli İbrahimi silâh kaçıranken yakalamak suretile soygun çetesinin meydana çıkmasına âmil olan Mirzabey mahallesi bekçisi Şükrü vilâyet tarafından on lira nakdi mükâfatla taltif edilmiştir.

Tekirdağa gelen göçmenler

Tekirdağ, (Hususi) — Vilâyetimize Romanya ve Bulgaristandan gelen göçmenlerin yerleştirildikleri yerlerde evlerinin yapılmasına başlanmıştır. Göçmenler tamamen yerleşmişler ve aldıkları tohumlukları ekmişlerdir. Kısa bir zamanda müstahsil vaziyete geçeceklerdir. Vali Bay Haşim İşcan göçmen işlerini, ev inşaatı çalışmasını yerlerine giderek çok yakından takip etmektedir. Yakında yeniden göçmen geleceği umulmaktadır.

Karadenizde kışın en emin liman hangisi?

Hükümet Bartın boğazı ile Amasra da tetkikat yaptırdı, tesisat yapılacak

BARTIN — Hükûm.et, Bartın Boğazı ile Amasra limanının temizlenmesine karar vermiş ve bu iki limandan hangisinin daha önce temizlenip yapılmasının gerekli olduğunu tesbite lüzum görmüştür.

Vaziyeti tetkik etmek üzere, İktisat Bakanlığınca tavzif edilen iktisat vekâleti liman hizmetleri müdürü bay Hayri Baran, Amasraya giderek limanda tetkikat yaptıktan sonra kara yoluyla, Bartına gelmiştir.

Bay Hayri Baran, alâkadarlarla görüşmüş ve bazı esaslı malûmat almıştır.

Motörle boğaza gidilmiş ve denize çıkılmıştır. Bay Hayri Baran ırmağın ve Boğazın vaziyetini tetkik etmiştir. Kendisine, ayrıca, Bartın iskelesinin ticari vaziyetine aid ihşaî rakamlar ve belgeler de verilmiştir.

Bay Hayri Baran, her iki liman

hakkındaki tetkik ve müşahedelelerini, mütalealarıyla birlikte vekâlete verecektir.

Öğrendiğimize göre, hükümetin bu tetkikattaki maksadı şudur: Bartın ve Amasra limanlarından en elverişlisi, kışın gemilerin kolaylıkla girip barınabileceği bir hale getirilerek yolcu ve ticari eşya nakliyatının selâmet ve emniyetle yapılması temin edilecek, bu suretle vukua gelmekte olan zarar ve ziyanın önü alınmış olacaktır. Ayrıca, iç Anadolunun eşya ve yolcu nakliyatının da bu emin liman vasıtasıyla yapılmasını temin etmek, hükümetin bu işteki başlıca gayesidir.

İki limandan birisi üzerine karar verildikten sonra tesbit edilene yapılması hükümetin çalışma programına alacak, bunun için yeni yıl bütçesine tahsisat konulacaktır.

Diyaribekirde Atatürk

Diyaribekir, 6 (A.A.) — Büyük önderimiz Atatürk'ün Diyaribekirin hemşeriliğini kabul ettikleri güne rastlayan 5 nisan Diyaribekirin Atatürk günüdür. Bu münasebetle bugün belediye önünde büyük merasim yapılmış, Atatürk'ün büyük şahsiyeti ve yarattığı devrimleri hakkında söylevler verilmiştir. Gece de zabıt yurdunda halkevi orkestrası tarafından büyük bir konser verilmiş, Atatürk'ün adının her anılmasında şiddetle alkışlanmıştır. Diyaribekir Atatürk'ünü çok büyük bir sevgi ve heyecanla kutlulamıştır.

Yürgü gazetesi

Izmirde, bay Zeynel Besimin başmuharrirliğile bu isimde bir gazete çıkarılmağa başlanmıştır.

Izmit ve Adapazarı

Adapazarı, 5 (A.A.) — Izmit orta mektebi voleybol takımı şehrimiz orta mektep takımıyla iki maç için bugün geldi. İlk maç yapıldı. İki seans beraber üçüncü seans Izmit orta mektebi takımı 1 — 5 sayı ile oyunu kazandı. Yarın ikinci oyun yapılacak.

Adapazarı, 6 (A.A.) — Dün gençler birliğile - Sakaryaspor A ve B takımları arasında yapılan maç'ta B takımları 1 — 1'e kaldılar. A takımlarından da Sakaryalılar 2 — 1 galip çıktılar.

Izmit idmanyurdunun davetine giden Hilâl futbol takımı oyunu 4 — 2 kaybetmiştir.

Izmit orta mektep Voleybol takımlarıyla şehrimiz orta mektep takımının ikinci karşılaşmalarında Izmit takımı galip gelmiştir.

Isparta gazetesi

"Isparta,, arkadaşımız on üç yaşına girmiştir. Kutlularız.

KURUN'un edebî tefrikası: 20

Baba Dostu

Bürhan Cahid

Yuvarlak masa genişti. Karşılıklı koltuk beriki iki arkadaşından biraz aykırı kalıyordu. Halbuki Nilüferin solunda bir boş yer da ha vardı.

Bunu, işaretini beklemeden yer almak isteyişime bir ceza olarak yaptırıyor muhakkaktır.

Hikmet Kaptan bu ehemmiyetsiz görünen vaziyetin farkına varmamıştı. Coşkunu neş'e ile balıkları nasıl tuttuğunu anlatıyordu.

Eski gemi kamarotunun hazırladığı yemekler pek güzel şeylerdi. Berrak, mavi bir hava, güneşin altında rengini belli etmeyen sakin bir deniz ve nefis zambak kokuları. Her şey, bütün bir hafta yorulan bir insan için sevinecek, haz duyulacak kadar güzel. Fakat bu münasebetsiz komşu kızı bütün neş'emi kaçırdı.

Şimdi yemeğimi yerken ısrar edip onun yemeğe kalmasına sebep olduğum için kendime kızıyorum.

Bir şey değil, benim sırf bir kişi fazla olursa daha çok eğleniriz, konuşan bir ağız daha kazanırız fikrile yaptığım nezaketi kendine bir kompliman diye aldı galiba.. Bu kuş beyinli komşu kızına şimdi içimden surat etmek, hattâ alay etmek geliyor.

O Hikmet Kaptanla konuşurken denizi seyrediyormuş gibi gözlerim uzaklarda, meşgul görünüyorum.

Bir aralık durgun halimi Hikmet Kaptan farketti:

— Ne o, Feridun. Birdenbire gevşedin.. Yarışı kaybedişin canını sıktı galiba.

Kaptan bilmiyerek tam sinirime basmıştı. İçimdeki birikmiş acı duyguları boşaltmak için can atıyordum.

Ehemmiyet vermeyen bir dudak büküşü:

— Yarışlarda bir takım kaide ler vardır bilmez misin Kaptan, dedim. Yarışçılar arasında kategori aranır. Komşunuzla bu noktada ayrılıyoruz.

Yan gözle baktım. Nilüferin kaşı, gözü oynuyordu. Bir şeyler söylemeğe hazırlandığı belliydi.

Devam ettim:

— Böyle ağır sporlarda kadınlarla bizi tutmazlar.

— Olabilir, diye atıldı. Fakat o kadınlardan herhangi biri erkeklerle koşabileceğini iddia ederlerse kabul etmemek korkaklık değil midir?

Kaptan söze karıştı:

— Onu, bunu bilmem, ben komşunun denizcilikte bir erkek kadar dayanıklı olduğunu gördüm.

Lâkin bizim Hasan Reis'in enginar dolmasını nasıl buldunuz.. Kusur var mı?

— Böyle ev işlerini kadınların daha iyi bilmeleri lâzımdır. Onun için komşunuza sorsanız.

Nilüfer yüzüme bakmadan cevap verdi:

— Mükemmel.. Bir kadının erkek işleri yaptığı kadar, Hasan Reis de ustalık göstermiş.

Sinirlenmemek için kendimi tutuyorum. Bu kızın lâkırdısı gibi hali, hareketleri de gözüme batmağa başladı.

Sesimi çıkarmadım.

Kaptanla gevezelik ederlerken ağır ağır yemeğimi yedim.

Hasan Reis kahvelerimizi getirdiği zaman, bugün bugün teldenirmek için yanıma aldığı büyük sigar paketini çıkardım. Bun-

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Özcan

Tefrika No. — 104 —

Hazreti Meryemin elbiseleri...

Vlaherna ayazması

Hazreti Meryemin gömleğinin Ayvansaraydaki kiliseye getirilmesi şöyle rivayet edilmektedir: İmparator Birinci Leon kurunda 457 — 474 yıllarında Galibus ile Kandius adlarında iki kişi, mukaddes yerleri ziyaret etmek için Filistine gitmişlerdi. Bu arada Capernaum denilen bir yere uğramışlar, bir yahudi kadının evinde misafir olmuşlardı. İki arkadaş, Hazret Meryemin elbisesi saklı bulunan sandığın bu evde bulunduğunu öğrenmişler, sandığın ölçüsünü aldıktan sonra Kudüse dönerek aynı boyda bir sandık yaptırılmışlar, tekrar yahudi kadının evine misafir olmuşlardı. Bir gece içinde Hazreti Meryemin elbisesi bulunan sandıkla kendi sandıklarını değiştirmişler ve oradan doğru İstanbul yolunu tutmuşlar, sandığı Vlaherna mahallesinde bırakmışlardı.

Hazreti Meryemin elbisesinin İstanbul'a getirilmesi, az sonra halk arasında duyulmuş, bunun üzerine gömleği getirenler, hâdiseyi imparatora haber vermişler, imparator Birinci Leon da bir kilise yaptırarak sandığı içinde saklatmıştır.

İmparator, bu elbiseleri bir ipek bohçanın içerisine koymuş, üzerini mühürledikten sonra altın bir sandık içine koydurmuş.

Bir rivayete göre de elbiseler, bu altın sandığın içinde pirlantadan yapılmış ikinci bir mahfazada saklı imiş. İstanbul fethedilinceye kadar bu kilise, bu elbiseler yüzünden yüzbinlerce kişi tarafından ziyaret edilirdi. İmparatorlar da

ları Brükselden getirmiştim. Alay etmek için bir tanesini Kaptanın ukalâ komşusuna uzattım: — İçersiniz tabii. Bu da bir spordur.

Erkeklerin her yaptığını yapmak iddiasında olan kadınlara zaten kızarım. Haydi bakalım, işin de görelim.

Nilüfer şöyle bir baktı, dudağının ucu ile cevap verdi:

— Zaten sigara kullanmam. Teşekkür ederim.

Ve gülererek devam etti: — Sporla uğraşanlar, böyle şeylere düşkün olmamalıdır.

Bu patavatsız kız, benim ne acar bir sporcu olduğumu bilmiyor. Eski santrfor'un gözü kızmağa başladı.

Kahveleri içtikten sonra Nilüfer biraz annesini göreceğini söy-

yıldı bir kere büyük merasimle elbiseleri ziyarete giderlerdi.

Bu kiliseye büyük kerametler atfedilirdi. Lâtinler İstanbulu zapt ettikleri zaman, kiliseyi de Lâtin kilisesine çevirmişlerdi.

Türk gemileri ile Bizans gemileri arasında yapılan bir deniz harbinde güya, Hazreti Meryem yardımı koşmuş, bu yardım, müthiş bir rüzgâr doğurarak Türk gemilerinin hepsi batmış, esir edilen Türkler Vlaherna kilisesinde dinlerini değiştirmişler.

İstanbul fethedilirken yanan bu kilise, o vakit meş'um sayıldı. Hak:

— Bizi kurtaran kilise yandı, artık mağlûp olacağız. Diyorlar mış.

Bugün, küçük bir ayazması kalan bu kilisenin muazzam bir şey olduğunu gösteren eski kitaplar, imparatorların ziyaretlerini şöyle anlatmaktadırlar:

"İmparator muhtelif merasimden sonra Hazreti Meryeme ait olan elbiseyi ziyaret edip kilisenin muhtelif mevkilerinde dualar ettikten sonra yüksek bir odaya gelir, orada hazır olan resmi hamam hademeleri imparatorun elbisesini çıkararak Sentium denilen örtü ile örterler ve bu merasim hadım ağaları tarafından yapılır. Sakallı ve bryıklı kimse bulunamazdı. Bundan sonra imparator mukaddes hamama girer, orada tasvirlere dua eder, ve oradan Natatoryom denilen yere geçer ve başhamamı tarafından hazırlanmış olan suya üç dera dalarak çı-

liyerek yanımızdan ayrıldı.

Hikmet Kaptana:

— Dik kafalı bir şeye benziyor komşunuz, dedim.

Hiç kadın hali yok. İnsan kendini adeta bir mahalle çocuğunun karşısında sanıyor.

Bunu sırf, hakaret olsun diye söylediğimi ben de biliyordum.

Hikmet Kaptan:

— Yok, Feridun, dedi. Nilüfer iyi yürekli, temiz bir kızdır. Onunla yeni görüşüğün için, daha yakından tanıyamadın. Bir kere kafadan tanıyamadın. Bir kere kafadan olsan ne cana yakın olduğunu anlarsın.

Hasır koltuğa yaslanarak, sigaramı çektim.

— Şimdi o kadar rahatım ki, kimse ile meşgul olmağa niyetim yok. Doğrusu sizin bu yalı hoşuma gitmeğe başladı. Hele, Hasan Re-

kardı. Bundan sonra mabeynciler tarafından giydirilerek kiliseden giderdi.,

Vlaherna kilisesi ile beraber, bir de aynı adı taşıyan saray vardı. Bu saray hakkında şu malûmat verilmektedir:

"İkinci Teodos payitahtı genişletirken Yıldızlı kuyudan Halice kadar büyük suru yaptırmıştı. Bu esnada Vlaherna mahalesi de surun içine alınmıştı. İmparator Anastas 491 — 518 de burada dik bir tepenin üzerinde küçük bir saray yaptırdı. Bu saray, uzun müddet kilisedeki Hazreti Meryemi elbiselerini ziyarete gelen imparatorların gezme yeri olmuştu.

Saray, sonraları büyütüldü. Bu mahallenin nüfusu da hayli artmış olduğundan mahalleyi düşmandan korumak için, Herakliyüs (610 — 641) bir sur daha yaptırdı.

On birinci yüz yılda Manoei Komnen kurununda saray erkânı Ayasofyadaki büyük sarayı bırakarak burada yerleşmişler. İmparator, sarayın surları çok yakın olduğunu göremek her hangi bir tehlikeyi önlemiş olmak için surları uzaklaştırdı.

Lâtin imparatorları da şehri zapt ettikleri vakit bu sarayda oturdular. Fakat kaçarlarken, sarayı harap ederek kaçtılar.

Buralar, surlara yakın olması yüzünden, İstanbul fethedilirken harap olmuş, bir yangında da yanabilecek kısımları yanmıştı. Bu gün toprak altında kilise ve saraya ait bir çok vesikaların bulunduğu iddia edilebilir. Buralar hakikile kazılırsa, hayli vesika elde edileceği muhakkaktır. Eski eserlerden tek bir sütunun bile kıymeti olduğuna göre Ayvansaray toprakları hayli mermer sütunlar ve belki de altınlar saklamaktadır.

(Sonu yarın)

Voleybol maçlarımız bugün yapıyor

Mektepliler şampiyonası idare komitesinden: Bugün yapılacak voleybol maçları şunlardır:

Kabatas sahasında: Saat 16 da Siçli — Kabatas, saat 16,30 da İstiklâl — Yüceilkü Maçların hakemi: Feridun.

Darüşşafaka sahasında: Saat 16 da: Darüşşafaka — Yeni lise, saat 16,30 da: Vefa — Ameli Hayat

Maçların hakemi: Talât Öztaşık

işin açığı başlığı, hani yakın olsanız evinizde pansiyon olacağım.

Hikmet Kaptan, fırsat bulmuş gibi atıldı:

— Ne olur sanki, dedi. Burada kalsana.... Buradan her gün İstanbul'a, işine gidip gelenler çok. Hem sen bilirsin ki, ecnebler oturdukları yerle, çalıştıkları yer arasının uzak olmasını daha doğru bulurlar.

Güldüm:

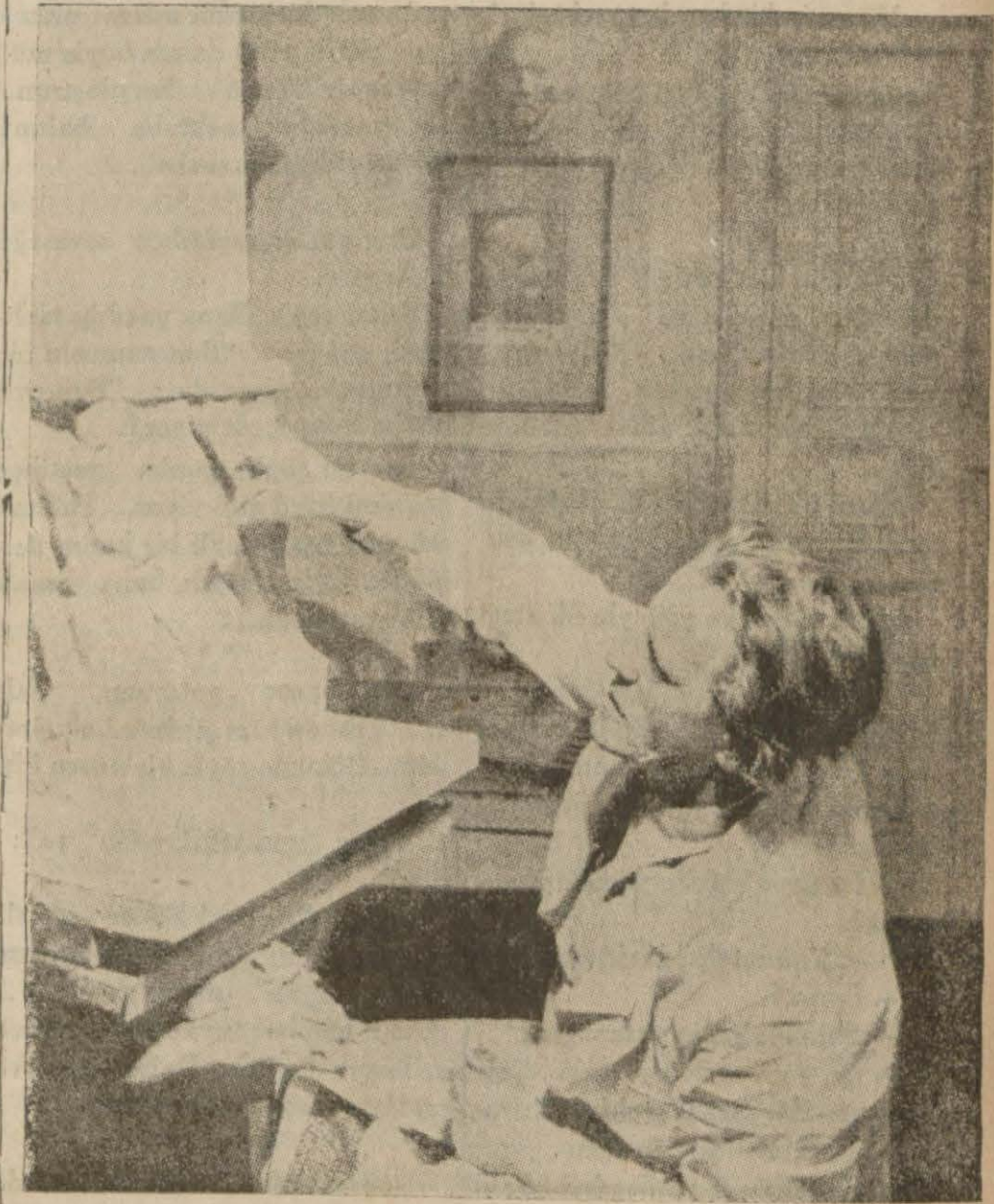
— Doğru amma, bu kadar uzak değil. Buradan İstanbul'a bir buçuk saatten evvel gitmeye imkân yoktur. Bunu hiç olmazsa bir saatte indirmek kabil olsa eh, belki! Bu mümkün değil. Fakat ben cumaları galebilmek için gayret edeceğim sanıyorum.

Hikmet Kaptan, ciddi bir teklif

SANAT

Bir Alman heykeltıraşının vücutta getirdiği eserler

Torak, Berlindeki atelyesinde Türkiye için bir âbide hazırlıyor

Heykeltıraş Josef Torak, bugün kü Alman heykeltıraşların en tanınmışlarından biridir. Berlinde yaşayan bu heykeltıraş, şimdiye kadar bir çok muvaffak olmuş eser vücutta getirmiştir. Kendisinin muhtelif eserlerine dair ortaya konulan pek çok yazı, onun san'atine karşı takdir ifade eder neticelere bağlıdır.

Bu heykeltıraş, âbide olarak dikilmek üzere de heykeller, sütun kabartmaları yapmıştır. Şimdi atelyesinde yapmakla meşgul olduğu bir âbidenin Türkiye hesabına sipariş edildiğini yazan bir Alman mecmuası, bu heykeltıraşın heykellerinden bazıları sayıyor ve birkaçının resimlerini koyuyor. Onun tarafından yapılmış eserler arasında Kamâl Atatürk'ün bronzdan, Adolf Hitler'in taştan büstleri, Hindenburg'un ve Mussolininin büstleri, eski dünya boks şampiyonu Maks Şmelingin bir statüsü, "Anne ve oğul", isimli bir âbide

vardır. Kamâl Atatürk'le Adolf Hitlerin büstlerini birinci sayfamızda koyduk. Buradaki resimde de heykeltıraş Josef Torakın Berlindeki atelyesinde Türkiye için hazırladığı bir âbide kaidelerini nasıl yaptığını görüyorsunuz.

Alman mecmuasında, bu heykeltıraşa ait olarak çıkan yazıda şöyle deniliyor:

"Hindenburg'un başını alçı üzerinde canlandırmak için, heykeltıraşın Hindenburg'u yalnız bir defa karşısında oturttuğunu işiten, her halde şaşar. Bir buçuk saat içerisinde işini tamamlamış olduğu, bir hakikattir. Bu heykeltıraş, pek kavrayışlıdır. Sür'atle çalışır ve başarılı. Eğer Hindenburg'u daha evvel gezintileri esnasında görmüş olduğuna farzetsek bile, hayret ve takdir duymak, yerindedir. Çünkü, Hindenburgu tıpkı tıpkısına kendisine benzetmiş, simasının karakteristik hatları, kuvvet ve maharetle çizmiştir.,

— Uç bekârlar yalısı... Vallahi güzel. Şurasını yavaş, yavaş Ay-noroza çevirebilir miyiz dersin? Yalnız sana pek güvenemem Feridun. Biz Hasan Reisle artık yaşımızın hırçın, salgın, tehlikeli bölümünü geçirdik. Halbuki sen, tam uçmağa alışan yavru kuşlar gibisin. Farkında olmadan bir ökseye tutuldun mu zor kurtulursun. Genç yaşta evlenenler eğer doğuştan kılıbık olurlarsa bu zincir artık ölümlük olur.

— Yok, Feridun, dedi. Cumalarından birini ihmal ettiğini görürsem gücenirim. Mukavelemizi bozma... Burası baba evindir. Bekâr kaldıkça, cumaların bu evin olacaktır.

Güldüm:

— Benim evlenmeğe niyetim yok Kaptan. Şu halde burası, üç bekârlar yalısı olacak galiba.

Bu lâkırdı, onun pek hoşuna gitmişti.

Bol bol güldü. Bu kakkahaların musikisi bana mektep hayatının gecelerini hatırlattı. Kaptan bize misafir geldiği geceler onun bu kakkahalarını yattığım yerden, dinliye dinliye uyurdum.

Doya doya güldükten sonra tekrar etti:

— Onu hatırıma bile getirme Kaptan. Ben Avrupada neler gördüm, ne kadınlarla düşüp kalktım. Sana söyledim ya. Bence kadın, en güzel kadın, nihayet güzel bir boyunbağıdır.

(Sonu yarın)

HİKÂYE

Israr, muvaffakiyetin yoludur!

— İngilizceden —

Iskender Fahrettin

Ne garip bir hareket mektubu! "Sizi tanımıyorum.. Tanımak da istemiyorum.. Ben namuslu bir kadımsın.. Peşimde koşmayın!.. Sizin yaptığınız - açıkça - bir alçaklıktır!.."

Ben onu bir futbol maçından dönerken görmüş ve sevmiştim.. peşine takılmadım... Kalabalık, beni onun arkasından sürükledi. Ve birkaç defa gözü gözümü ilişti..

Hattâ eli elime değdi.. Cildinin ateşi kanıma karıştı.. Ve elini çekmedi..

İçime, eliyle ve gözüyle ilk ateşi koyan odur..

Yanımda maymundan daha çirkin bir adam vardı.. Bu galiba onun kocası idi. Onun yanımda hızlı hızlı - yani bana iştittirerek - konuşuyordu:

— Bu gece nerede yemek yiyeceğiz?

— Grandotelin gazinosunda....

— Sonra?..

— Evimize gidip yatacağız..

— Bu gece otelde yatsak... Çok yorgunum... Grandotelde Ruvayâl palasına kadar gidemem..

Bu muhavareden anlaşılıyordu ki Ruvayâl palas caddesinde oturuyorlardı.

Muhavere bitmedi..

Kadın sordu:

— Kardeşime yanlış adres vermişsin galiba!..

Hâlâ eve gelmedi..

— Hayır... Verdiğim adresten çok eminim.. Kristal apartmanında 38 inci daireye gelmesini yazmıştım..

— Kendisiyle görüşmek istemez misin?..

— Ben kendisine sabahleyin sekizde evden çıktığı ve akşam yediden önce dönmediğini söyle dim... Evde bulunduğum saatleri bilir.. Beni görmek isterse, bu saatlerde beni gelir, bulur... Görüşürüz..

Genç kadın bu muhavareden sonra, gözünün ucu ile bana bakarak gülümsedi.. Kalabalığa karıştı.. Birbirlerimizi kaybettik.

Bu kadar açık davete kim icabet etmez ya?!

İki gün sonra kendisine bir mektub yazdım.. Oturduğu apartmana - kocasının bulunmadığı bir saatte - elden gönderdim.

Tuhaf şey! Bunda kızacak, köpürecek ne var?... Siz benim yerimde olsanız, böyle hareket etmez misiniz?.. Hem ben, yazdığım mektupta neler söylediğimi pekâlâ hatırlıyorum:

"Sevgilim!.. demiştım.. - Dün sizi çok beğendim.. Ben uslu başlı ve serserilikten hoşlanmayan bir erkeğim.. Karım iki yıl önce öldü. Bana gösterdiğiniz iltifattan cesaret alarak sizi şu kısa mektubumla rahatsız etmeğe karar verdim... Yanımdaki erkeğin kim olduğunu bilmiyorum.. Bilmek de istemem... Madem ki bana iltifat ettiniz.. Serbest bir kadımsınız demektir! Sizinle tanışmak, görüşmek ve evlenmek istiyorum!.."

Bir kadına bundan daha namusluca bir mektub yazılır mı? Ben

zaten çok dürüst bir adam olduğum için hayatta daima böyle mü-nasebetsizliklerle karşılaşırım.. Bir, yazdığım mektuba bakın! Bir de aldığım cevaba..

Onu günler geçtikçe sevmeğe başladım..

Tuhaf şey!.. Bana yazdığı mektupta neden: "Ben namuslu bir kadımsın!..", diyor da: "Ben evli bir kadımsın!.., demiyor?..

İşte bu şüphe günler geçtikçe beynimi kurd gibi yiyor.. Hükmü mü verdim: O, evli bir kadın değildir.. Öyle olsaydı, bana cevap bile vermezdi... .

Dün gece yatarken, şair (Longfellow) un şiirlerini okuyordum.. Gözümde şöyle bir mısra ilişti:

"Israr, muvaffakiyetin yoludur!.."

Aman Allahım! Bu ne güzel.. ne doğru söz!.. Babam da annemi zorla aldığını söyler dururdu... Fakat, ben babam kadar delişmen ve hırçın değilim.. Daima sakın ve makul olmayı tercih ederim..

Doğru amma.. Şairin sözü de kulağımda çınlayıp duruyor:

"Israr, muvaffakiyetin yoludur!.."

Hele bir mektub daha yazayım... .

Aldığım cevabı okuyorum:

"Siz hakikaten kibar bir adama benziyorsunuz!.. Mademki beni çok beğendiniz.. Benimle sadece taşınmak istiyorsunuz! Peki.. Bu akşam sizi saat beşte evimde beklerim!.."

Acaba şairin keşfettiği muvaffakiyet yolundan sendelemeden yürüyebileceğim miyim?..

Tereddütle yola çıktım..

İlk gelen mektubu unuttuğumu sanmayın!..

"Peşimde koşmayın.. Bu bir alçaklıktır... Ben namuslu bir kadımsın..."

Bütün bu kelimeler beynimde yer etmişti. Ona, sevgim kadar, kinim de vardı.. .

Kalbim çarpıyordu.. Kapıyı çalarken, şairin sesini de duyar gibi oldum.. Kulağıma birisi sanki şu sözleri üflemişti:

— Yür.. Korkma.. Korkacak biri varsa, odur.. Sen ondan dürüst ve namuslusun!..

İşte o!..

Kapıyı açtır... .

Gülüyor....

Aman yarabbi! Bu nasıl bir kadındır? Anadan yeni doğmuş gibi, çıplak... İncecik bir tüle bürünmüş.. Beni karşıladı:

— Buyurun...

İçeri girdim...

Konuşuyoruz:

— Beni sahiden seviyor musunuz?..

— Ağzım yalan söylese bile, kalbim ya'andan çarpamaz, güzelim!.. Hele şu göğsümü bir dinleyiniz... .

— İnanıyorum.. Beni seviyorsunuz!.. O gün yanımda gördüğünüz

TAKVİM

	PAZAR 7 Nisan 4 Muharrem	Pazartesi 8 Nisan 5 Muharrem
Gün doğuşu	5.34	5.33
Gün batışı	18.39	18.40
Sabah namaz	4.47	4.46
Öğle namaz	12.16	12.16
İkinci namaz	15.53	15.56
Akşam namaz	18.39	18.40
Yatsı namaz	20.18	20.15
İmsak	3.50	3.48
Yılın geçen günleri	91	92
Yılın kalan günleri	261	260

RADYO

Bugün

ISATNBUL:

17:30: niversiteden nakil (İnkılâp dersi) Manisa sayısları Hikmet, 18:30: Jimnastik (Bayan Azade Tarcan) 18, 50: Karmen (3 üncü perde) 19:30; Haberler. 19:40: Sitar Solo — Çrayber — 20: Ziraat Bakanlığı namına konserans, 20:30: Oda musikisi ve muhtelif parçalar plâk. 20:45: Sayistro Goldenberg idaresinde koro heyeti, 21,15: Son haberler — Borsalar — 21:30: Türkçe sözlü şan Çadirciler: Radyo cuve tango orkestraları ile beraber.

BORSA

Hiszalarında yıldız işareti olanlar üzerinde 6 4 - 935 de muamele görülmüştür. Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nuket (Satış)

* Londra	608. —	* Viyana	24. —
* Newyork	126. —	* Madrid	17. —
* Paris	169. —	* Berlin	45. —
* Milano	209. —	* Varşova	24. —
* Brüksel	85. —	* Budapeşte	25. —
* Atina	24. —	* Bükreş	16. —
* Cenevre	814. —	* Belgrad	54. —
* Sofya	24. —	* Yokohama	34. —
* Amsterdam	84. —	* Altın	946. —
* Prag	102. —	* Meclidiye	44. 50
* Stokholm	32. —	* Banknot	240. —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	612. —	* Stokholm	3.1675
* Newyork	0.7925	* Viyana	4.2133
* Paris	12.03	* Madrid	5.8035
* Milano	2.5031	* Berlin	1.96
* Brüksel	4.6617	* Varşova	4.2037
* Atina	53.585	* Budapeşte	4.4894
* Cenevre	2.4525	* Bükreş	78.7690
* Sofya	65.30	* Belgrad	35.18 —
* Amsterdam	1.1775	* Yokohama	2.7868
* Prag	18.9375	* Moskova	1104.75

ESHAM

İş Bankası	10. —	Tramvay	29. —
* Anadolu	24.80	* Çimento as.	12.65
Refl	2.27	* Unyon Değ.	—
Sir. Hayriye	18.50	* Sark Değ.	—
Merkez Bankası	62.25	* Balya	—
U. Sigorta	—,00	* Sark m. ecza	—
Pomonti	11,80	* Telefon	—

İst krazlar tahviller

*1933Türk Bor. I	29,30	Elektrik	—
" "	II 27,75	Tramvay	31,70
" "	III 28,35	Rihtim	17,00
İstikrârî Dahill	97,25	* Anadolu I	43,95
Ergani İstikrârî	99.	* Anadolu II	43,95
1928 A M	10.	* Anadolu III	46. —
Sivas-Fizurum	95. —	* Müessesî A	50 00

adam zengin bir lord idi Fakat, ben onu sevemedim.. Kocam geçen sene öldü.. Bir oyuncak fabrikatörü idi. Lord benimle evlenmek istiyor.. .

— Ya siz?..

— Asla... Ben sevmediğim erkekle evlenemem..

— Benden hiç hoşlanmadınız mı?..

— Çok hoşlandım... Hattâ ilk gördüğüm gün..

— O halde ilk mektubunuzla beni neden kırdınız?..

Genç kadın şen bir kahkaha ile güldü:

— Şair (Longfellow) un kitabında okumuştum: "Aşkta hakaret yakınlığa işarettir. Sevgiliniz sizi tahkir ederse, bu, onun kin ve nefretinden ziyade, kıskançlığın dan doğan bir neticedir!..", diyor du.. Ben de öyle yaptım.. Onun dediğini yaptım..

— Ah şu şair, ne hayır sever bir adammış! Başka başka yollardan ikimizi de bir noktaya sevketti..

Umumî Harpte Kafkas cephesi hatıraları

7 Yazan: Erzincan Sayısları Aziz Samih

Taarruza başladığımız noktaya döndük — Türk ordusu kahramanlık ve fedakârlık misali gösteriyordu

Hasankaleden sonra eski kumandan Mehmet Fazıl paşayı gördüm. Enver paşa onu Bağdatta teşkilâtı mahsusa yapmağa memur etmiş, yeni işine gidiyordu.

Yollar yaralı vehasta ile dolu. Yolun etrafı hayvan leşleriyle örtülü, yollarda bırakılmış on iki antimetrelük toplar; Azap mevkiinde olduğu gibi bırakılmış manelli bataryalar görünüyordu. Köprüköyünde bir doktor bırakılmışlardı. İlâcı yok, Azaptan sonra ileriye doğru götürülmeğe uğrılan birkaç 12 Sm. lik topa rasgeldim. Bilmem ne yapacaklar!

SARIKAMIŞTAN SONRA

Kânunuevvelin otuzuncu gününü saat on bir buçukta "halik,, köyünde Hafız Hakkı paşaya yetiştim. 11 kolordu kumandanı Galip paşa ile beraberdim. Cepheyi ve civarı dolaşmaktan geliyorlardı. Hava pek soğuktu. Her taraf derin karlarla örtülü idi. Horum mevziini gezdik. Muhtar paşanın 1293 teki tahkimatı görülüyordu. Akşam üstü Hevik köyünde de karargâha geldik. Ordu, kolordu, fırka karargâhları, sıhhiye bölükleri, ağırduklar, kollar hep bu otuz, kırk evli köyün kulübe ve evlerinde sığınmışlar, dolmuşlardı.

Ordu karargâhı diğer kumandanları maddî, manevî her hususta sıkıyordu. Şimaldeki tepede askerlerimiz muharebe ediyordu. Askerlik usul ve kaideleri kumandanların hepsine ayrı yerler ve uzaklıklar göstermiş iken bizim köyü hepsinin karıştığı birşey olmuştu.

Başkumandan vekilinin 9 kolorduya yapılarak merhametsizce sürmesi ve kendi gözü önünde muharebeye sokması hem mezkûr kolordunun mahvolmasına, hem de 10 ve 11 kolorduların günlerce emirsiz kalarak umumî harekette faydalı olamamalarına ve ayrı ayrı düşman tarafından ezilmelerine sebep olmuştu.

Hafız Hakkı paşa Sarıkamış taarruzu hakkında bana dedi ki:

"Enver paşa her iki kolordunun dolaşacakları kavsin nisbetini düşünemedi. Biz onuncu kolordu ile dokuzuncudan çok uzun bir yol dolaşmağa mecburdük. Onuncu kolordu Sarıkamış — Kars demiryoluna yetiştiği vakit geride kalan ve çok olan döküntülerini toplamak, istirahat ettirmek lâzımdı. Ve o niyette idim. Fakat dokuzuncu kolordu biribiri arkasına ve yalnız başına Ruslara yaptığı taarruzlarla erimiş olduğundan Enver paşa onuncu kolordunun mutlaka cenup istikametinde taarruzunu emrediyordu. Bunun için biz de elimizde olan beş bin mevcutu ve çok yorgun kıt'alarla taarruza kalkıştık. Ruslar bu defa da onuncu kolordunun bu kıt'alarını mağlûp ettiler.

9 Kânunuevvelde Sarıkamış taarruzu başladığı zaman ordunun mevcudu 118.174 nefer, 69.650 tüfek, 73 makineli tüfek, 88 seri sa-

ra topu, 99 seri cebel topu, 16 âdi cebel topu ve 39.623 hayvan idi. 9 Kânunusanide ise bakiye takriben 8900 neferden ibaret kalmıştı.

KÖPRÜ KÖYÜNE DÖNÜŞ

Hevik köyünün şimalindeki tepelerde olan 34 fırkayı düşman sıkıştırıyordu. Fırka tutunamıyacak hale gelmişti. Küçük köydeki karargâhlar fırkanın hareket serbestisine mâni oluyordu.

Fırka geri çekilirse bütün karargâhlar, kafieler, kollar vesaire karmakarışık olacak, kâmilen düşmanın eline düşecekti.

Fırka kumandanı ordu ve kolordu karargâhlarının çekilmesine tavassutunu rica ediyorlardı. 1 Kânunusanide veziyeti Hafız Hakkı paşaya anlattım. Ahvalin icabatından ziyade kahramanlık duygusuyla hareket eden kumandan dedi ki:

"Gidersek, kaçtı derler.."

Nasıl çekilelim? O gece bir tesadüf, bir fırsat çıktı. Menzil müfettişi ve Erzurum valisi "Zanzak,, köyüne gelmişlerdi. Ordu kumandanı ile görüşmek istediklerini telefonla haber veriyorlardı. Bu mülâkata gitmek lüzumunu söyleyerek geceleyin yola çıktık. Ordu karargâhının nakliyecileri geriye erzak getirmeğe gönderilmiş hiçbir yerde kaydı yoktur. Asıkumandanın eşyalarını götürmek için ancak iki mekkâri bulundu. Diğer eşyalar ertesi gün gönderilmek üzere bırakıldı. Yolumuzu yalnız karın beyazlığı aydınlatıyordu. Cilâlı parke haline gelmiş yollarda hayvanların nalları ateş çıkarıyor, hayvanlar kayıp düşüyor, yolun dışarısına çıkanlar karlara gömülüyordu. Düşen derhal binip yetişiyordu. Çünkü geri kalmakta donmak tehlikesi vardı. Zivin deresini bir metre karla geçtik. Saat birde Zanzak'a geldik. Vali ve menzil müfettişiyle kumandan paşanın görüşmesi uzadı.

34 üncü fırkanın o günkü muharebesinde fırka erkânıharbi Mesut Ef. şehit olmuş ve fırka mevcudu (650) ye inmmişti.

Enver paşanın dediği gibi ordu karargâhı hakikaten hercanmıştı. Şube âmirleri hep yeniden tayin edilip gelmişlerdi.

Ordu kumandanının bundan sonraki hareket hakkında mütaleasını sordum. Dedi ki:

"Artık düşmanın arzusuna tabiyiz. Bizi nereye kadar sürerse oraya kadar çekileceğiz. Enver paşa giderken bana dedi ki: Hafız, seni ordu kumandanı yaptım. Düşmanın taarruzunu durdurursun, döküntüleri, perakendeleri toplarsın. İkmal efradı alırsın. İstersen düşmana taarruz etmeğe de mezunsun. Ben de bundan sonra gidiyorum. Benim kararım budur. Bakalım düşman nerede duracak..

(Sonu yarım)

Bay Eden Londraya döndü

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)
por verecek ve bunu Stresa konferansında hazır bulunan devletlerin müstakbel siyasetlerine dair umumî bir münakaşa takip edecektir. Her devlet, bu hususta kendi tekliflerini ileri sürmektedir.

Sir John Simon, İtalyanın Londra sefiri B Brandi ile gelecek Stresa konferansı hakkında görüşmüştür.

İngiltereye Göre Stresa Konferansı

Londra, 6 (A.A.) — Londranın salâhiyetler mahafiliinde söylendiğine göre, İngiltere hükümeti, Stresa konferansını birinci derecede ehemmiyetli telâkki etmektedir.

İngiltereyi konferansta kimin temsil edeceği henüz tesbit edilmiş değildir.

Sulh Muahedeleri Ortaya Çıkarsa

Paris, 6 (A.A.) — Bugün toplanacak olan bakanlar konseyinde, Fransanın Stresada alacağı vaziyetin ana hatları tespit edilecektir.

Fransa, konferansa, uluslar kurumuna vermiş olduğu istidayı teyit edecek bir muhtıra ve bundan başka, uluslar kurumu konseyince kabul edilebilecek bir karar projesi verecektir.

Bu karar projesinin, Cenevre, Fransa, İngiltere ve İtalya tarafından verilmesi fikrine taraf tar görünmektedir.

Görünüşe bakılırsa, Stresa konferansı, Avrupanın emniyetini, Avrupaya şamil bir formül üzerine tanzim meselesinde bir anlaşma tahakkuk ettirebilecektir.

Avusturyanın istiklâli hakkını da Fransa hükümeti, Romada 7 Sonkânunda yapılan anlaşmalara sadık kalmaktadır.

Stresada, Nöyvi, Sen Jermen ve Trianon muahedelerinin askeri maddelerinin yeniden tetkiki ihtimali meselesi ortaya çıkarsa, bu, sadece bir "yoklama", mahiyetinde olacaktır. Filhakika, orta Avrupanın bugünkü askeri nizamının değişmesi için, küçük itilâfın tasvibi lâzımdır.

İTALYANIN NOKTAI NAZARI İNGİLTEREYE BİLDİRİLDİ

Londra, 6 (A.A.) — İngilterenin Stresa'da alacağı vaziyet hakkında kat'i bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Zannedildiğine göre, İtalyanın Stresa hakkındaki düşünceleri, Londraya bildirilmiştir.

Salâhiyetler mahfelerinde Stresa konferansı, İngiliz Bakanların istihbarî seyahatlerinin bir neticesi ve bütün alâkadar devletleri toplayacak olan Avrupa konferansının geniş miyasta bir hazırlığı olarak telâkki edilmektedir.

BİR ÇIBAN BAŞI KOPARSA

Roma, 6 (A.A.) — Stresa konferansı, Almanyada mecburî askerlik yapılması üzerine, Fransanın verdiği istidayı tetkik edecek olan Uluslar Kurumu konseyinin toplanmasından evvel, Fransa, İngiltere ve İtalyanın vaziyetlerini tesbit edecek bir mahiyette telâkki edilmektedir.

Bu üç devletin, Avrupada sulh için tehlikeli noktalardan birisini de bir çiban başı koşturduğu takdirde, alacakları müşterek vaziyeti

de tavzih etmeleri icap ettiği dü şünülmektedir.

Bundan başka, Stresa'da Avusturyanın istiklâline hürmet temin için icap eden tedbirlerin alınması lâzımdır.

Bazı mahfellere göre, İtalyanın Stresa konferansını yeni bir silâhları bırakma plânı için hareket noktası yapacak hususunda vaki olacak gayretleri, tmamen boş telâkki edeceği söylenmektedir.

ÜÇ MERKEZ ARASINDA GÖRÜŞ FARKI VAR

Paris, 6 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun aldığı haberlere göre, Stresa konferansı için yapılmakta olan hazırlıklar, Roma, Paris, ve Londra hükümetleri arasındaki görüş ayrılıklarından dolayı ciddi müşkülâtle karşılaşmaktadır.

Journal gazetesi diyor ki:

Fransa geçen cumartesi günü İtalya, İngiltere ve Sovyet Rusya ya bir teklifte bulunmuştu. Bu teklif, Uluslar kurumu çevresi içinde umumî bir karşılıklı yardım misakının imzası hakkındadır. Maamafih, şurası anlaşılmalıdır ki, bugünkü vaziyet 1914 deki vaziyetin aynı değildir. Çünkü Sovyet Rusya Almanya ile doğrudan doğruya hemhudut bulunuyor. Ve Lehistan muhtemel bitaraflığı Kızıldorudan her türlü hareketini felce uğratacaktır.

Petit Parisien gazetesi, Fransız noktai nazarı hakkında uzun tafsilâf vermektedir. Bu tafsilâf şöyle hülâsa edilebilir:

Fransız plânı uluslar kurumu misakına istinat etmektedir. Yani, bir tecavüz halinde uluslar kurumu hemen toplanarak müstacelen mütecavizi tayin edecek ve bundan sonra karşılıklı yardım keyfiyeti tatbik olunaacaktır.

Görülüyor ki, bu karşılıklı yardım misakı ikinci derecede kalmaktadır. Çünkü, uluslar kurumunun kararı neticesindedir ki, tatbik edilebilecektir.

Vaziyet Ciddidir

Londra 6 (A.A.) — Gazetelere göre, Edenin Avrupa hükümet merkezlerine yaptığı seyahatte elde ettiği neticeler şunlardır:

1 — Vaziyet, ciddidir, fakat ağır bir ihtilâf tehlikesi, alelûmum zannedildiğinden daha azdır,

2 — Müşterek emniyet sistemine Polonya muhalefetten vazgeçebilir ve Almanyanın bugünkü vaziyeti muhafaza etmekte devam edeceği de muhakkak değildir.

3 — Ziyaret edilen devletlerden hiç birisinin askeri taarruz niyetleri yoktur. Hepsî sulhün tanzimini şiddetle istiyorlar.

4 — Büyük Britanya, siyasetinin esas olan bu gayeye erişmek için, sağlam ve açık sözlü kalırsa, Avrupaya yardım edebilir.

Niyüs Kronikle göre, Bay Edenin seyahatinin harici neticeleri, şunlardır:

"Mntakavi misaklara itimad çok azalmıştır. Şark misakı ölmüştür. Çünkü, ne Polonya, ne de Almanya bunun faydasına kani değillerdir.

Avusturyanın istiklâlini muhafaz için tasavvur edilen misak, can çekişmektedir. Çünkü Bay Hitler, Avusturyanın kendi mukadderatı ve istikbali hakkında reyini kullanmasma müsaade edilmemesini iddia etmektedir. Lo-

karno muahedesi, sadece hafif bir emniyet hissi vermektedir. Çünkü Fransa ve Almanya, şarki Avrupaya çok sıkı bağlanmışlardır. Ve orada çıkacak bir harbe muhakkak sürüklenecelerdir.

Bu gazete, yazısını şöyle bitiriyor:

"Müşterek hareketi ile, Şuriş arasında yapılacak tercih geçikmeyecektir. Gelecek 15 gün içinde yapılacak konferansların sulhe veya harbe tesirleri, Versay danberi yapılanlardan daha geniş olacaktır.

BAY MSSOLINININ MUHTIRASINDA NELER VAR?

Londra, 6 (A.A.) — Bay Mussolini Sterese konferansı için bir muhtıra hazırladığı ve bu muhtırayı Paris ve Londra hükümetlerine gönderdiği söylenmektedir.

İyi haber alan mehafilde söylenildiğine göre, bu muhtıra aşağıdaki noktaları ihtiva etmektedir:

1 — Almanyanın bir taraflı hareketi karşısında İngiliz, Fransız, İtalyan noktai nazarlarının tavzihi.

2 — 3 Şubat tarihli İngiliz — Fransız tebliğindeki muhtelif hususların tahakkuk ettirilmesi için üç devlet arasında müşterek bir cephe teşkilî meselesi.

3 — Avusturya istiklâli ve bu istiklâli muhafaza için en iyi çarenin ne olduğu meselesi.

4 — Avusturya, Macaristan ve Bulgaristanla akdedilen sulh muahedelerinin bazı ahkâmının tadilî meselesi.

Şimdiye kadar bu programın muhteviyatını resmen teyid eder malûmat almamamıştır.

FRANSIZ GAZTELERİ NE DİYORLAR?

Paris, 6 (A.A.) — Gazeteler, İngilterenin Stresada alacağı vaziyeti soruşturmakta ve bu vaziyeti Romanınki kadar sarîh görmek istemektedir.

Le Petit Parisien, şunları yazıyor:

"Bay Mussolini, Stresada müsbet bir eser vücuda getirilmesi hususunda ısrar etmektedir.,,

Echo de Paris diyor ki:

"Yeni bir Avrupa misakı yapmağa matuf hal suretinin yegâne manası, Almanya müsmir şekilde mukavemet edemeyecek vaziyette olan devletlerin iktidarsızlıklarını göstermek olacaktır.

İngiliz ve İtalyan noktai nazarlarını karşılaştıran Le Jour gazetesi, şöyle yazıyor:

"İtalya noktai nazarının vüzuhu üzerinde ısrar etmek faydasızdır. Bizim de takip edeceğimiz yol taayyün etmiştir.,,

Le Petit Journal, şöyle yazıyor:

"11 Nisanda doğrudan doğruya temas vukuu keyfiyeti, asıl istihdaf edilen şeydir. Bu temas neticesinde Fransa, İtalya ve İngilterenin anlaşmamaya hakları yoktur., prensipinin derhal kabul edileceğini tahmin etmek fazla olmaz.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Babâli, Ankara caddesi No. 60

Telefon: 22566

Sah günleri meccanendir..

Atinada divanîharpler üçü buldu

(Eştarafı 1'inci sayıfada)

âsilere para verdiğini, Atina isyanını tertip edenin kendisi olduğunu söylemişlerdir.

Harbiye mektebini işgal eden suçluların muhakemesi esnasında mektep müdürü General Politis ile hükûmete sadık kalmış mektep muallimleri şahadette bulunmuşlardır. Her iki âsi kafilesinin muhakemesine devam edilmiştir.

REİSİCÜMHUR, B. ÇALDIRISI ZİYARET ETTİ

Atina, 6 (Kurun) — Başbakan bay Çaldaris hasta olduğu cihetle, Reisicümhur Bay Zaimis evine giderek Başvekâlet muavinliğine tayin edilen Kostantin Çaldarisin tahlifini yapmış, Başbakanın hastalığı esnasında kendisine vekâlet edecek olan harbiye nazırı Kondilisin Başbakanlık kaymakamlığına, meb'us Mavro Mihalisin Hariciye Bakanlığında tayinleri hakkındaki emirnameleri imzalamıştır.

AHALİ VE MİLLİYETPERVER, RADİKAL FIRKALARI YAKINDA BİRLEŞECEK

Atina, 6 (Kurun) — Harbiye Bakanı General Kondilis, kendisine Başbakanın Ahali ve Milliyetperver, Radikal fırkalarının birleştirilmesini arzu ettiklerini, bu birleşmenin münasip vaktinde yapılacağını, bu iki fırkanın yeni intihabatta müşterek namzet listesi neşredebileceğini söylemiştir.

ÖLDÜRÜLEN KAPTANIN AİLESİNE YARDIM

Atina, 6 (Kurun) — Tersane isyanı esnasında, asiler tarafından öldürülmüş olan Kaptan Sokosun ailesine hükûmetçe, 9150 drahmi maaş bağlanmıştır.

ŞURÂ REİSİNİN TAHLIFI YAPILDI

Atina, 6 (Kurun) — Devlet Şurâsı Bakanlığında tayin edilen Papa frangonun tahlifi yapılmıştır.

ÂSİ ZABİTLERİN KILIÇLARI NASIL ALINDI

Atina, 4 (Hususî muhabirimizden) — Atina divanîharbince mahkûm edilen ilk âsi kafilesine mensup on üç zabıt ve askerinin evvelki gün merasimle apuletleri sökülmüş, kılıçları alınmış, şapkalarındaki şerit çıkarılmıştır. Bu merasimde, Atina garnizonuna mensup bütün kıt'alarından birer müfreze hazır bulunmuştur. Merasimde hazır bulunan askeri kıtalara Miralay Rigas kumanda ediyordu. Kumandan Rigas mahkûm zabıtların apuletlerini sökerken, kendilerine:

— Yunan zabıtının apuletlerini taşımağa lâyık değilsin, rütben refedildi cümlesini tekrarlıyor du.

Bu merasimde askerlerden başka binlerce halk da hazır bulunmuştur.

HALK NAMUSSUZLAR DIYE BAĞIRDI

Mahkûm zabıtlar, süngülü neferlerin muhafazasında, meydana ortasına getirildikleri zaman halk kendilerine:

— Namussuzlar, köpekler!

— Hainler! Asılmağa lâyıksınız, nidalarile karşılalmıştır.

Mahkûm zabıtlar bet, benizleri sararmış, bitkin bir halde güçlele ayakta durabiliyorlardı.

Mahkûm zabıtlar, halkın tecavüzüne uğramamak için kapalı o-

tomobillerle siyaset meydanına getirilmişlerdir.

ZABİTLER AĞLIYORLARDI

Mahkûm zabıtlardan bazıları ağıyorlardı. Tam saat on birde apuletlerin sökülmesi, ve kılıçlarının alınması merasimine başlandı.

Evvêlâ miralay Sarafisden başlamak suretile ve rütbe sırasile mahkûm zabıtların birer birer rütbeleri söküldü.

Mahkûmların apuletleri söküldükten ve kılıçları alındıktan sonra meydanda dizili duran askeri kıt'aların önünden geçirildiler. Halkın bu teşhir esnasında, mahkûmlara savurduğu tahkirlerin had ve hesabı yoktur. Halk, mahkûmların yüzüne tükürüyordu.

TABANCANI VER İNTIHAR EDEYİM

Hattâ rivayete göre, mahkûmlardan Kaymakam Çigantes, rütbeleri söküldükten ve halkın tahkirlerine hedef olduktan sonra bir aralık yanında duran bir zabite dönerek:

— Bana tabancanı ver de intihar edeyim. Sözlerini söylemiştir.

BAŞCAVUŞ BİR YUMRUK ATTI

Yine rütbesi refedilenlerden başcavuş Dortas, merasimden sonra hapisaneye iade edilmek için kapalı kamyona bindirildiği sırada kendisine halk arasından:

— Namussuz, hain! Sözünu savuran bir sivile:

— Herif, ben namussuz değilim! Cevabını vermiş, ve yumruğunu kaldırdığı gibi tahkiri savuran sivilin yüzüne indirmiştir.

Yumruğu yiyen sivilin ağzından, burnundan kan akmağa başlamış, bunu gören ahali:

— Alçağı öldürünüz, nidalarile mahkûm başcavuşun üzerine hücum etmek istemiş ve muhafız askerler tarafından güçlele linç olmaktan kurtarılmıştır.

Şarköyde

Bir kısım toprak suya battı ve bir ada meydana çıktı!

Şarköy, (Hususî) — Dört beş gün evvel Şarköyün beş kilometre batısında ve deniz kenarındaki sırtlar birdenbire çökmüş ve birçok derin ve geniş çatlaklıklar hasıl olmuşur. Sahilde de garip bir jeolojik hâdise meydana gelmiştir: Üç yüz metre uzunluğunda ve 50 metre genişliğinde olan denizin dibinde iki metre kadar yükselerek kum, çakıl ve yosunlu kayalardan bir adacık belirmiştir. Buradaki deniz elli metre kadar geri çekilmiştir.

Herkes bu hâdiseyi görmek için oraya gitmektedir. Gerek kara ve gerek denizde pek tuhaf bir manzara görülmektedir.

Japonya, mesaî ofisinden de çekilecek

TOKYO, 6, (A.A.) — Uluslar Kurumundan çekilmiş olan Japon hükümeti şimdide uluslararası ofisinden çekilmek meselesini tetkik etmektedir.

Bu bapdaki kararın önümüzdeki ayların başlarında verilmesi muhtemeldir.

Bir derdimizi münakaşa

Muallimler köylerden niçin kaçarlar ?

Kiliste bir ilköğretim başmuallimi terbiye doktoru Halil Fikret Kanad'a cevap veriyor

Terbiye doktoru Muallim H. Fikret Kanad'ın gazetemizde çıkan "Yarı - nın muallimleri nasıl olmalı?", baş - lıklı bir sıra yazısı terbiye muhitinde alâka ile karşılanmıştır.

Istanbulda bir genç muallimin bu yazılara cevap olarak yazdığı bir ma - kale, geçenlerde Haber arkadaşımız - da çıkmıştır;

Kiliste 7 Kânunuevvel mektebi baş muallimi Vehbi Öcal imzasıyla aldığımız yazıyı da aşağıya koyuyo - ruz:

24 - Mart - 935 tarihli KURUN gazetesinde: (Yarımın muallimleri nasıl yetiştirilmelidir?) başlıklı ve H. Fikret Kanat imzalı bir yazı var (Türk vatanının terakkisi birinci derecede Türk köyünün yük - seltilmesi ile mümkün olacaktır) di - yen bu yazı sahibi hakikaten üzerinde ısrarla düşünülmeğe lâyık ehemmi - yetli ve çok değerli bir mevzu seçmiş - tir.

Fakat saygı değer muharir ya ilk mektep hocalığı yapmamış, yahut ta şu yazısında biraz olsun hak kazan - mak için köy hocaları ile teması dahi lüzumsuz görmüş olacaklar ki, isa - betle teşhis ettikleri marazın tedavi - sinde kullandıkları ilaç, illeti biraz daha müzminleştirmekten başka bir tesir yapmamıştır.

Kanaatlerince bugünkü muallim mekteplerinin zararları faydaların - dan çok daha fazla imiş. Ve bugünün muallim mektepleri; içinde dünün damgasını taşıyan müesseselermiş. Bu bir telâki ve şahsi bir kanaat meselesi olabilir. İhtivac hissedildiği takdirde Türkiye'de bunlardan daha iyi neticeler verebilecek muallim mektepleri tesis edilebilir. Hangi fe - na itiyat ve müesseselerimiz vardır ki, faydasızlıklarını anlar anlamak onları bir yıldırım hızı ile devirmek veya isteğimize uygun şekilde deği - şirmek için biraz olsun beklemek ih - tiyacını hissettik.

Belki iddia edildiği gibi muallim mekteplerinin faydaları az olabilir. Lâkin onların islahını isterken hakla - rında ancak medreseler için reva gör - düğümüz tarzda fikirler, kanaatler ihzar etmek hiç değilse bir nevi hür - metsizlik değil midir?

Cumhuriyet devrinin bin bir itina ile kurduğu müesseselerin ve onun yetiştirdiği muallimlerin aleyhinde bu derece bedbin kanaatler serdeden, bu kadar ümitsizliklere kapılan muh - terem muharrire soramaz mıyız ki, gerek vatan müdafasında ve gerek yapılan cezri inkılaplarda becerik - sizliklerini kabul ettiği muallimler a - caba hangi sahada; ne zaman, hangi zümreden daha az iş yapmışlar ve beklenen vazifeyi başaramamışlar - dır?

İstiklâl harbinde senelerce yetiştir - ilmiş bir zabıt mahareti ile kahra - manca savaşmasını bilen, inkılap ve vazife namına Dersimde, Menemende hayatını milletine armağan etmek sureti ile bugün iftiharla her türkün göksünü kabartmağa vesile teşkil e - den bu zümre niçin ve hangi mülâha - za ile Cumhuriyetin, bu günün istek - lerine cevap vermekten âciz bulun - sun?

Muharrir "Türk muallimi temiz, milliyetçi, demokrat ruhlu ve idealist olmalı", diyor. Bugün böyle değil mi - dirler?

Köy muallimlerinin az zaman son - ra şehre kaçmaları kendileri için bir idealmiş, bunun yegâne sebebi de: Gıdasını milliyetçilikten alacak olan idealizmin, muallimin ruhunda de - vamlı bir ışıkla parlamaması imiş. İ - tiraf etmek lâzımdır ki, hakikaten bazı köy muallimleri için şehre gel - mek bir gayedir. Lâkin bunu bir ide - al şekline koyan şey, muharirin keş -

fettiklerinden çok uzak ve ona taban tabana zıt ve feci bir keyfiyettir. A - çık olan bu hakikati görmediklerin - den de anlıyorum ki, değerli münek - kit köy muallimlerinin vaziyetlerine tamamen bigânedir.

Yedi senelik bir muallimim. Bu müddet zarfında İzmir ile Van ara - sında mekik dokudum. Bu arada mu - allimlik yaptığım vilâyetlerdeki köy hocalarının vaziyetlerini çok yakın - dan tanıyorum. Eğer insanlı bir adam çıkıp ta bunların sicil ve hüviyetleri - ni tetkik zahmetinde bulursa idi, on - lardan dörtte ikisinin cezal, dörtte birinin vekil, muallimlerden ibaret bulunduğu fecaati ile karşılaşırdı.

Maarif dairesindeki kâtip ve hat - ta hademeler bile bunlara surat asar - lar.

Onlardan aile geçindirmeğe mec - bur olanlar bazan şehir muallimleri ile beraber alamadıkları maaşlarını yüzde 10 hattâ yüzde 20 kırdırmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Kültür Bakanlığının bir tamim ve bir kararı vardı: "Her muallim üç se - ne köyde hocalık yapacak."

Şu mntaka Maarif müdürlerinden sorulsa acaba "görülen lüzum üzeri - ne, kaydı ile köye atılmış olanlardan başka kaç şehir muallimi köydeki ar - kadağı ile yer değiştirmiştir?

Bazı maarif dairelerince askere giden merkez muallimlerinin köye tahvil edilip vekillerinin köyde çalış - tirılması bir prensip olarak kabul e - dilmiştir. Asker bulunduğu zaman köye tahvilimin sebebini alâkadarlar - dan sordum: "Vekilimin köyde çalış - tirılması maksadına müteaddide cevabını yüksek bakanlık vasıtasıyla tebellüğ ettim ve bu münasebetle ken - disine şehirden bir sınıf verilmiş ve - kilime, köyde başlı başına üç sınıflı bir mektep teslim edildi.

Muallimleri köyden kaçmak cürü - mü ile itham eden Terbiye doktorun - dan soruyorum: Farzedin ki, bir ev - den diğerine naklinde bile ölüm teh - likesi bulunan kör, kötürüm, kimsesiz bir babanın kızsının, o vaziyetteki ba - banız size bekçi, siz ona hastabakıcı, aynı zamanda muallimsiniz.. Ortada nakul bir sebep yokken vaziyetiniz - deki hususiyet te göz önünde tutul - mıyarak apdeshanesi bile mevcut ol - mıyan dağ başındaki harap bir köye tahvil ediniz. Hayatınızın idamesini memuriyetinizden bekliyorsunuz. Şu elim ve ızdırarı vaziyetler karşısında samimiyetle itiraf ediniz, idealiniz ne olabilir Ve sizi köyden kaçmağa ic - bar eden hakiki sebep nedir?

Hülâsa köyleri, izah ettiğim şekil - de, muallimler için menfa olmaktan kurtarmak her şeyden önce yapılması lâzım gelen bir islah hareketi olmalı - dır.

VEHBI ÖCAL

Istanbul Kumandanlığı Satılma Komisyonu İlanları

Kumandanlığa bağlı kıtaat hayvanatı ihtiyacı olan 185 ton kuru otun ihalesi pahalı görüldü - ğünden tekrar kapalı zarfla ek - siltmeye konmuştur. Beher kilo - sounun tahmin edilen bedeli 4 ku - ruş 25 santim olup ihalesi 8/Nisan /935 pazartesi günü saat 15 de - dir. Şartnamesini her gün öğle - den evvel Fındıklıdaki Satılma Komisyonunda görebilirler. Ek - siltmeye gireceklerin 590 liralık teminat makbuz veya mektubu ve kanunun 2, 3 cü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektup - larını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri. (1448)

Yeni Çıktı

Dün ve Yarın
Tercüme külliyyatı
Sayı: 29Pr. Gaetan Pirov
A. HAMDİ BAŞARKapitalizmin
Buhranı

İstanbul - 1935

Satıldığı yer:
VAKIT Matbaası - İstanbul

Üsküdar hukuk hâkimliğinden:

Kadıköyünde Osmanağa mahal - lelesinde Rızapaşa çeşmesi cadde - sinde 63 No. lu hanede mukim Fatma Camiyor vekili avukta Sab - ri tarafından Fatihte Horhor çeş - mesi caddesinde Mulla Hüseyev sokağında avukat Mustafa Faiğın hanesinde mukim Melek aleyhine açılan vesayetten azil davası üze - rine müddealeyhanın ikametgâhı - nın meçhuliyeti hasebile dava ar - zuhali zararma dâner ilânen ve mahkeme divanhanesine taliken tebliğ kılınmış halde gelmediğinden müddeiye vekilinin talebile gi - yaben tahkikat icrasına kadar ve - rilerek tahkikat 4/5/935 cumar - tesi saat ona bırakılmış ve göste - rilen gün ve saatte yine gelmediği - niz takdirde gıyabımızda devam o - lunacağına dair yazılan gıyap ka - rarı mahkeme divanhanesine asıl - mış olduğu gibi keyfiyet ayrıca gazete ile de ilân olunur. (6187)

İ L A N

Kunduracı kooperatifinden es - kiden aldığımız elliser liralık his - se senetlerini zayi ettik. Yenisini alacağız. (6184)

Fazıl, Mahir, Fikri

İkinci İcra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı satılması karargir olan 64 adet gürgen san - dalya iki adet portatif karyola yir - mi adet küçük sandalya takımı ve sair eşyalar 8 - 4 - 935 pazarte - si günü saat 9 dan itibaren açık artırma suretile satılacağından ta - lip olanların tarihi mezkûrda uzun çarşı 50 numaralı sandalya imalât - hanesine gelmeleri ilân olunur. (6196)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Telefon 22740

İskenderiye Yolu

ANKARA vapuru 9 Nisan
SALI gün saat 11 de İskenderi - yeye kadar. (1764)

İstanbul dördüncü İcrasından:

Bir borçtan dolayı mahcuz o - lup satılması kararlaştırılmış bu - lunan 600 liralık gayri mübadil bonosu 8 - 4 - 935 pazartesi sa - at 14 de İstanbul borsası önünde ikinci artırma ile satılacaktır. İ - teklilerin mahallinde memuruna müracatları ilân olunur. (6207)

Nafia Bakanlığından:

Haydarpaşada sif supalan teslim şartıyla ve klaring kanalı ile muhammen bedeli 468 lira olan 1300 adet komple telgraf fincanı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2/6/935 tarihine rastlayan pazar günü saat 15 de Anka - rada Bakanlık malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin Ticaret Odası vesikası ve 35,10 liralık muvakkat te - minatlarıyla birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâ - zımdır. İstekliler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünden alabilirler. (1652)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi ifânları

Hayvan nakliyatına mühim tenzilât

Yeni tarife 1 Mayıs 1935 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Ehlî, yabancı ve yırtıcı bilûmum ka natlı ve kanatsız hayvanlar, bu ta - rifeye dahildir. Dört ayaklı ehlî hayvanlar tam vagon hamulesiyle nakledildikleri takdirde nakliye ücretleri, verilecek vagonların ta - ban satırlarının beher metre mura bbaı üzerine hesap edilecektir.

Nakliyat sahiplerine kolaylık olmak için yeni tarifeyi ve her me - safedeki nakil ücretlerini gösterir baremli tarifeler satılacaktır. Fa - la tafsilât için istasyonlara müraca at edilmelidir. (1723)

Yeni Çıktı

Değişişler

OVID

S. Z. AKTAY

Ovid eski Romanın en büyük klâsik şairidir. Deği - şişler bütün orta çağları kaplıyan şairin en ünlü ve en özlü eseridir. 18 Forma - 75 kuruş

Dağıtma Yeri - Vakıf Matbaası - İstanbul

İ L A N

Maaş kuponumu zayi ettim. Ye - nisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (6192)

Silivri Selimpaşa mektebi mu - allim tekkidü: Emine

KIRALIK SATILIK KÖŞK

Erenköyünde Suadiye hat bo - yunda vasi bahçeli ve derununda iki kuyusu ve elektrik tesisatı mevcut nezareti kâmileye haiz do - kuz odalı45 numrolu köşk kiralık ve satılıktır. Talip olanların itti - salindeki 47 numroya müracaat - ları...

LESSING

LAOKON

Çeviren:

SUUT KEMAL YETKİN

Fiatı: 30 Kuruş

VAKIT Matbaası İstanbul

KURUN

Gündelik Siyasî Gazete

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul - (KURUN)

ABONE BEDELLERİ

Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri:

Ticari İlanların ilân sayfalarında san - timi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla devamlı İlan verenlere aid ayrı tenzilât vardır.

Mesimli İlanların bir satırı 10 kuruştur

Küçük İlanlar:

Bir defa 30, İki defası 50, Üç defası 60, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık İlan verenlerin bir defası beda - vadır. Dört satırı geçen İlanların fazla satırları be - kuruştan hesap edilir.

Sahibi: ASIM US

VAKIT Matbaası - İstanbul

Neşriyat Müdürü:

REFİK Ahmet SEVENGİL

Emrazi dahiliye

VEREM, GÖĞÜS

Mütehasası Muallim Doktor

ŞEKİB HABİB

Avrupadan dönmüştür. Ayasof - ya Yerebatan, Hacı Süleyman Apar - umam, Cumarlesi pazartesi, Gar - şamba Perşembe öğleden sonra
Tel: 23035

EKZAMA

ESKİ DERİ yaralarına
en tesirli deva

DERMOZ

Sirkeci Merkez eczanesi

Kiralık köşkler

Bakırköyünde Kartaltepe Mes - rutiyet caddesinde 13 diğeri 11 numaralı vasi bahçeleri her tara - fa nezaretli elektrik, suyu mükem - mel biri 10 diğeri 6 odalı havadar sanatoryom gibi köşkler tamamen veya kısmen ayrı ayrı ucuz kiraya verileceğinden Galatada Kredi - Lione bankası yanında Melek ha - nında 7 numaraya müracaat. (4086)

Vapurculuk

Türk Anonim Şirket
İstanbul Acentalığı
Liman ban, Telefon: 22925

TRABZON YOLU

GÜNEYSU vapuru 7 nisan
PAZAR saat 20 de Rizeye ka - dar.

ACELE SATILIK AKAR

Samatyada tren ve tramvay duraklarına birer dakika dö - der odalı iki bölük ve altında dükkânı bulunan havadar ve su - yu vesair müstemilâtı havi ev - satılıktır. Her gün 16,5 dan son - ra Aksaray Kemalpaşa caddesi No: 113 e müracaat. (6109)

Atatürk Heykeline Ait Müsabaka ilânı:

Denizli Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Denizlide Cumhuriyet meydanında dikilecek (Atatürk) heykelinin yapılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 1/4/1935 tarihinden 30/4/1935 salı günü saat 16 ya kadardır.

3 — Heykel, tabii büyüklüğe nisbetle bir buçuk misli olacak ve brozdan yapılacaktır.

4 — Müsabakaya iştirak edeceklerin İstanbul veyahut yabancı memleketler Güzel San'atlar Akademi'lerinden mezun ve heykel işinde muvaffak olmuş Türk san'atkarlarından bulunmaları ve yabancıların bu şartlardan başka on sene Türkiyede ikamet etmiş ve Ticaret sicilinde mukayyet bulunmuş olmaları lâzımdır.

5 — Müsabakaya iştirak edecek heykeltâşlar müsabaka müddeti içinde Denizliye kadar masrafı ve ambalaj ve sigortası kendilerine ait olmak üzere heykelin 1/16 nisbetinde alçıdan bir maketini yaparak Vilâyete göndereceklerdir.

6 — Heykelin kaidesi Vilâyetçe yaptırılacaktır.

7 — Müsabaka neticesinde mahsus komisyonu tarafından birinciliği kabul edilene 200, ikinci gelene 100 lira mükâfat verilecektir.

8 — Heykel birinci gelen san'atkara pazarlıkla yaptırılacak, uyuşulmadığı takdirde ikinciliği kazanan san'atkarla pazarlığa girilecektir.

9 — Pazarlık şartları ayrıca tesbit olunacaktır. Müsabakaya iştirak edenler pazarlığa esas olmak üzere heykelin bedeli hakkında tekliflerini de bildirmelidirler.

10 — Tafsilat almak isteyenlerin Vilâyet makamına müracaat etmeleri ve bu müsabakaya ait şartname nüshaları İstanbulda Güzel San'atlar Akademisi müdürlüğüne, Ankara ve İzmir vilâyetleri muhasebe hususiye müdürlüklerine gönderildiğinden fazla malumatı oralardan da almaları ilân olunur. (1750)

Beyoğlu tahsil müdürlüğünden:

Galata Maliye Şubesine kazanç ve muamele vergisinden olan borçlarından dolayı mukaddema tahtı hacze alınarak elyevm Galata Gümrük sokağında bilâ numara'tı depoda mahfuz bulunan Raka biraderler Kollektif Şirketine ait makarna imaline mahsus alât ve edevat 8 — 4 — 935 pazartesi günü saat 14 den sonra mezkûr mahalde aleni müzayede ile satılacaktır.

Talip olanların mahallî mezkûrda bulunacak satış heyetinde müracaatları. (1753)

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Fabrikalar için muhtelif tezgâh ve diğer vesaiti imaliye siparişi edilecektir. Maruf ve mütehasıs firmaları temsil eden alâkadarların vekâletnamelerini hamilen bu bapdaki şeraiti anlamak üzere 20 Nisan 935 tarihine kadar Ankarada Umum Müdürlük Fen Şubesine müracaat etmeleri. (1747)

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu : 12

1 — Öz türkçe köklerden gelen sözlerin karşısına (T. Kö.) beldeği (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hakkında sırası ile uzmanlarımızın (mütehassıs) yazılarını gazetelere vereceğiz.

2 — Yeni konan karşılıkların iyi ayırd edilmesi için, gereğine göre, Fransızçaları yazılmış, ayrıca örneklerle de konulmuştur.

3 — Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan şekilleri alınmıştır: Aslı ok olan hak, aslı ügüm olan hüküm, türkçe "çek" kökünden gelen çekil gibi.

Fil = İş

Filen = İşle, işiyle, gerçekten Örnek: İleri sürdüğü düşüncenin kabili icra olduğunu filen ispat etti = İleri sürdüğü düşüncenin yapılabilişliğini işle tanıtladı.

Fili = İşnel

Örnek: Yalnız düşünüp tasavvur etmek yetmez, fili olarak da harekete geçmelidir = Yalnız düşünüp tasavvur etmek yetmez, işnel olarak da harekete geçmelidir.

Faiz = Ürem

Örnek: Bugünkü günde para ancak yüzde üç faiz getiriyor = Bugünkü günde para ancak yüzde üç ürem getiriyor.

Faizi basit = Düz ürem

Faizi mürekkep = Katı ürem

Fakat = Ancak, yalnız, şu var ki, şu kadar var ki.

Örnek: 1 — Seri, fakat itinalı bir şekilde = Çabuk, yalnız özenli bir çalışma ile.

2 — Haklılık var, fakat duracak zamanımız yoktur = Haklılık var,

yalnız duracak zamanımız yoktur.

3 — Bu işi başatırmak sizin elinizden gelir, fakat başka işlerinizi bırakmanız lâzımdır = Bu işi başatırmak sizin elinizden gelir, şu var ki, (şu kadar var ki) başka işlerinizi bırakmalısınız.

Fakir = Yoksul, zavallı

Fakr = Yoksulluk

Örnek: Bütün hayatı fakr içinde geçti = Bütün hayatı yoksulluk içinde geçti.

Fali hayr = Yüm, uğur

Örnek: Bu işlerin ilerlemesini yarınki düşüncelerinizin de olacağını fali hayr addederim = Bu işlerin ilerlemesini, yarınki düşünceleriminizin de olacağını yüm sayarım.

Fâm = Renk

Fâmi = Ölez

Örnek: Her insan fâmidir, fakat insanlığa bırakacağı yüksek bilgiler bakidir = Her insan ölezdür, ancak insanlığa bırakacağı yüksek bilgiler kalırdır.

Fena = 1 — Kötü, 2 — Tüken (zeval anlamına)

Örnek: 1 — Fena bir iş = Kötü bir iş.

2 — Bu âlem bir âlemi fenadır = Bu acun bir tüken acunudur.

Farazâ (bilfarz) = Tutalım ki, diyelim ki.

Örnek: Farazâ dediğinizin doğru olduğunu kabul etseniz bile = Diyelim ki (tutalım ki) dediğinizin doğrudur, ancak...

Farazi = Astözel = (Fr.) Hypothétique

Örnek: Felsefe ilmin farazî bir istisnaesidir = Filozofi bilimin astözel bir uzatımdır = La philosophie

est le prolongement hypothétique de la science

Faraziye = Astöz = (Fr.) Hypotèse

Örnek: İlim ve faraziye = İlim ve astöz = La science et l'hypothèse

Müddea = Töz = (Fr.) Thèse

Örnek: Müddeasını iyi izah etti = Tözünü iyi anlattı = Il a bien expliqué sa thèse

Aksi müddea = Yantitöz = (Fr.) Antithèse

Örnek: Müddea ve aksi müddea = Töz ve yantitöz = Thèse et antithèse

Faznetmek = Tutmak saymak

Örnek: Sizin de benim kadar bu işle alâkadar olduğunuzu faznetmek isterim = Sizi de benim kadar bu işle ilgili saymak (tutmak) isterim.

Fariza (vecibe) = Düşerge

Örnek: İnkılâp uğrunda bütün varlığımızı vermek millî farizamızdır = Devrim uğrunda bütün varlığımızı vermek ulusal düşürgemizdir.

Fark (temyiz) = Ayırım, ayırt

Örnek: Bu iki söz arasında büyük bir fark var = Bu iki söz arasında büyük bir ayırım (ayırt) var.

Farketmek (temyiz etmek) = Ayırtlamak, ayırdetmek

Fârika = Ayırmaç

Örnek: İmin en büyük fârikası, bir nizam dairesinde çalışmaktır = Bilimin en büyük ayırmaç, bir düşününce çalışmaktır.

İstisna etmek = Ayramak = (Fr.) Exceper

Örnek: Bu kaideden yalnız bir kelimeyi istisna etmelidir = Bu kuraldan yalnız bir sözü ayramalıdır.

İstisnai = Ayrıl = (Fr.) Exceptionnel

Örnek: Bu kaideden yalnız bir kelimeyi istisna etmelidir = Bu kuraldan yalnız bir sözü ayramalıdır.

İstisnai = Ayrıl = (Fr.) Exceptionnel

Örnek: İstisnai vaziyetlerde tutulacak yollar = Ayrıl durumlarda tutulacak yollar.

İstisna = Ayrıl = (Fr.) Exception

Örnek: Vatandaşlar arasında hiçbir bakımdan istisna yoktur = Yurtdaşlar arasında hiçbir bakımdan ayrılma yoktur.

Bilâistisna = Ayrasız = (Fr.) Sans exception

Örnek: Her vatandaşın hakkını bilâistisna sayanet etmek vazifemizdir = Her yurtdaşın hakkını ayrasız korumak borcumuzdur.

İstisnaiyet = Ayrılık

Müteferrik = Ayrık = (Fr.) Divers

Örnek: Müteferrik havadisler = Ayrık bilgiler.

Tefrik = Ayırtı

Örnek: Ayırtı (tefrük) kabul etmez.

Tefrik etmek = Ayırmak

Tefrika (nifak anlamına) = Ayırma = (Fr.) Discorde, desunion

Örnek: Vatandaşlar arasına tefrika sokmamalıdır = Yurtdaşlar arasına ayrılma sokmamalıdır.

Tefrika (gazete terimi) = Bölem = (Fr.) Feuilleton

Örnek: Gazetemiz yarın yeni bir tefrikaya başlıyor = Gazetemiz yarın yeni bir böleme başlıyor.

Fart, ifrat = Aşırı, aşırılık, aşkın, aşkınlık

Örnek: 1 — Fartı muhabbet = Aşırı (aşkın) sevgi

2 — Muhabbeti ifrat = Sevgide aşırılık (aşkınlık).

Ifrat etmek = Aşırı gitmek

Örnek: Hiç bir şeyde ifrat etmemelidir = Hiç bir şeyde aşırı gitmemelidir.

Fasahat = Uzdiyim

Örnek: Bu makalenizin fasahatine diyecek yoktur = Bu yazınızın uzdiyimine diyecek yoktur.

Ifade = Diyem, anlatım = (Fr.) Elocution, deposition

Örnek: İfadesi bozuk = Diyemi bozuk.

Ifade vermek, ifade almak = Diyem vermek, diyem almak.

Tarzî telâffuz = Deyiş = (Fr.) Prononciation.

Örnek: Her yerin kendine göre bir tarzî telâffuzu vardır = Her yerin kendine göre bir deyişi vardır.

Tabir = Deyim = (Fr.) Terme, expression

Örnek: Bu hareketinizi anlatmak için nasıl bir ifade bulacağımı bilemiyorum = Bu hareketinizi anlatmak için nasıl bir deyim bulacağımı bilemiyorum = Je ne puis pas trouver d'expression pour qualifier votre conduite

Fasil = Bölüm (Bak: Bab)

Fasıla = Ara, aralık

Fâsit = Bozuk

Örnek: Zamiri fasid = İçî bozuk

Fesat = Bozot

Örnek: Memlekette fesat çıkar = mak istiyenlere karşı bütün millet müteyakkızdır = Ülkede bozot çıkarmak istiyenlere karşı bütün ulus uyanıktır.

İfsad etmek (Fitne anlamına) = Bozutmak = (Fr.) Corrompre

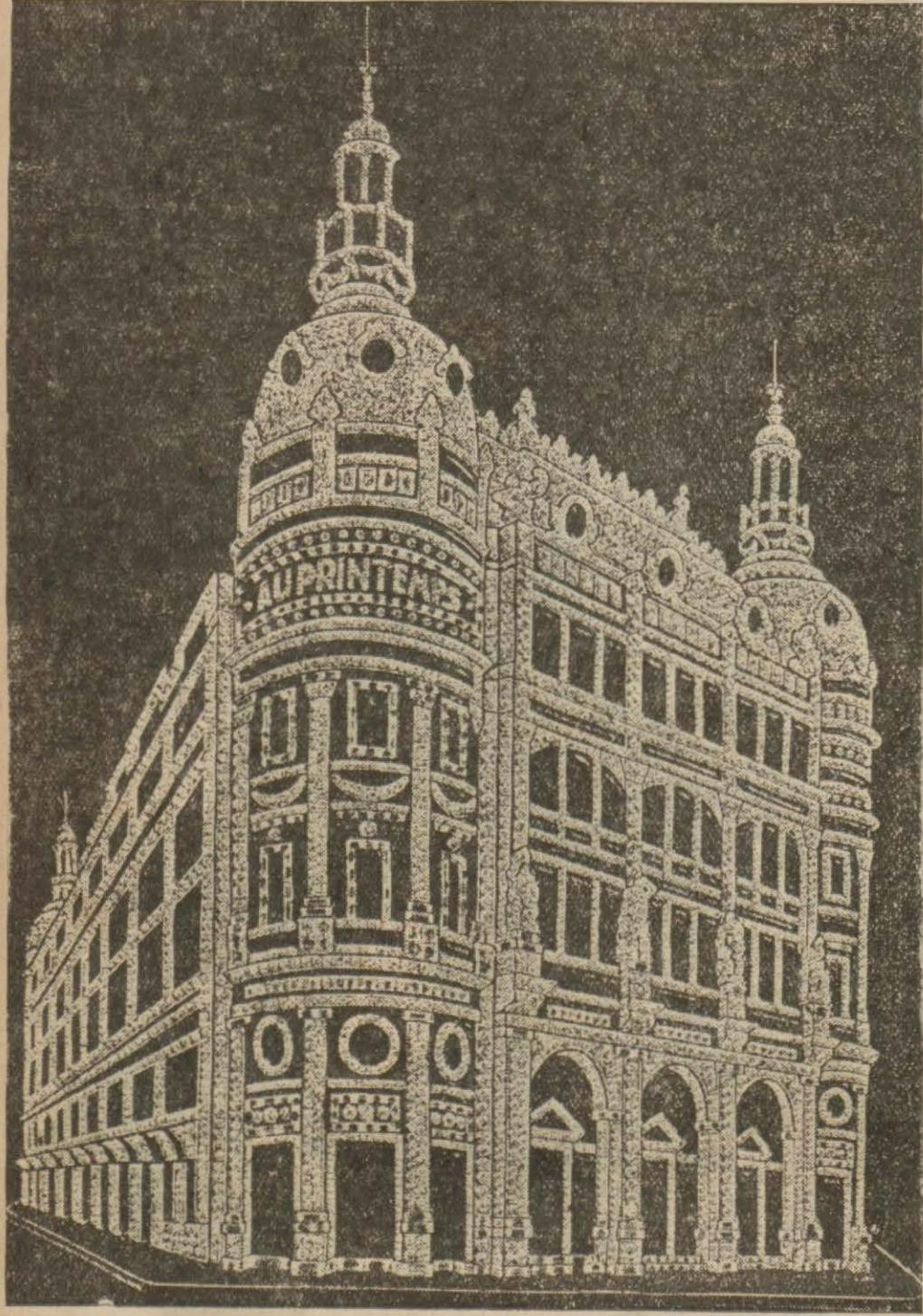
Örnek: Gençliğin ahlâkını ifsad etmek = (Lâtfen sayıfayı çeviriniz)

Kadıköylüler yakında
kendi romanınızı
okuyacaksınız

KURUN

Kadıköylüler yakında
kendi romanınızı
okuyacaksınız

Elmasta model!

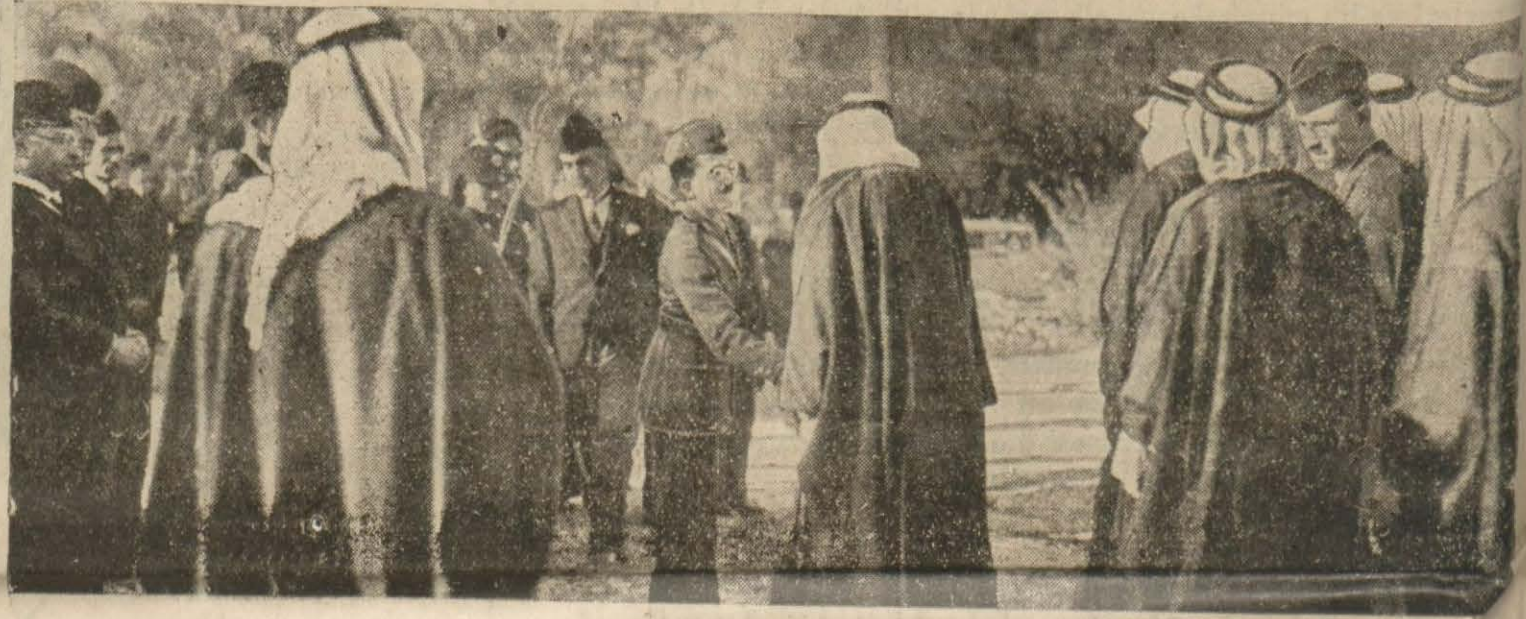
Pariste, meşhur Prentan mağazasının halis elmasta yapılmış bir modeli Hosman bulvarı cemekânlardan birinde teşhir edilmektedir. Bu modelde 4253 elmas kul-

lanılmıştır. Son günlerde paskalya hediyeleri için Prentan mağazası ucuz fiatlarla büyük bir elmas koleksiyonu hazırlamıştır.

Eden Moskovada konuşurken

İngiliz diplomatı Bay Eden Moskovayı ziyaretten sonra bugün Londraya dönmüş bulunuyor. Yurkarkı resim kendisini Moskovada iken Sovyet Rus ricaliyle yaptığı konuşmalar esnasında Kreml'n sarayında çekilmiştir. Resimde Bay Edenle yanyana oturan Bay Stalini, Bay Litvinofu ve Sovyet Rusyanın Londra, İngilterenin Moskova elçileriyle diğer diplomatları görüyor sunuz.

Takriben iki sene önce vefat eden Kral Faysalın refikas ve şimdiki Irak Kralı Birinci Gazinin arsesi de birkaç gün evvel vefat etmiştir. Ölür kraliçeye resmî bir cenaze alayı yapılmış, cenazede Kral ile devlet adamları, Arap reisleri bulunmuştur. Resim Arap eşrafından birinin Krala taziyelerini bildirirken gösteriyor.

etmek isteyenlere aman yoktur = Gençliğin ahlâkını bozmak isteyenlere aman yoktur.

İfsad etmek (nifak sokmak anlamına) = Ara bozmak = (Fr.) Metre la discordance.

Müfsid (münafık anlamına) 1 — Arabozan = (Fr.) perturbateur, seditionnaire.

2 — Bozutcu
Örnek: O, müfsid bir adamdır = O, bozutcu bir adamdır.

Müfsid (münafık anlamına) = Arabozan = (Fr.) Corrupteur

Örnek: Gene bir müfsitlik ederek onu bana karşı kışkırttı = Gene bir arabozanlık ederek onu bana karşı kışkırttı.

Faşetmek (ifşa etmek) = Dile vermek, açığa vurmak, açmak = (Fr.) Divulguer

Örnek: Sırrımı faşetti = Sırrımı dile verdi (açığa vurdu) = Il a divulgué son secret

İfşaat = Gizacı = (Fr.) Divulgateur, révélation

Örnek: İngiliz Hariciye Nazırı, Paris müzakereleri hakkında bazı ifşaatta bulunmuştur = İngiliz dış bakanı, Paris söyleşmeleri hakkında bir takım gizaçlarda bulunmuştur.

Fatih (Bak: cihangir) = Alpay
Örnek: Tarih büyük fatihlerin adlarını hürmetle anar = Tarih büyük alpayların adlarını saygı ile anar.

Fethetmek = Açmak, almak = (Fr.) Conquérir

Örnek: İstanbul'u Mehmed II. aldı (fethetti)

Fatıha = Başlangıç
Örnek: İşin daha fatıhasında iken büyük müşküller kendini gösterdi = İşin daha başlangıcında iken büyük güçlükler kendini gösterdi.

Fazâ = Uza
Örnek: Fayazı nâmahdud içine serpilmiş olan yıldız kümeleri = Ucuz buesuz uza içine serpilmiş olan yıldız kümeleri.

Fazahat (Bak: denaet) = Alçaklık
Örnek: Bu harekete fazahatten başka bir ad bulamıyorum = Bu harekete alçaklıktan başka bir ad bulamıyorum.

Fazilet = Erdem
Örnek: Fazilet insan yükseliğinin alâmetidir = Erdem insan yüceliliğinin belâğidir.

Fazla = Artık, çok, ileri
Örnek: 1 — Bu kılavuzu yüzbinden fazla bastırmalı = Bu kılavuzu yüzbinden çok (artık) bastırmalı.

2 — Fazla gidiyorsun = Çok oluyorsun (ileri gidiyorsun.)

Fecr = Tan
Örnek: Fecrin ilk ışıkları ufka yayılırken = Tanın ilk ışıkları ufka yayılırken.

Feda etmek = Vermek, uğruna vermek
Örnek: Vatan için canımızı feda ederiz = Yurd için canımızı veririz. Yurd uğrunda üç çocuğumu verdi (feda etti).

Fedakâr = Özveren
Fedakârlık = Özveri
Örnek: Yaptığınız fedakârlığa hiç unutmam = Yaptığınız özveriyi hiç unutmam.

Fehmetmek (idrâk etmek) = Anlamak
Mefhûm = Öklem
Örnek: Her mefhumun kendine göre bir manası vardır = Her öklem kendine göre bir anlamı vardır.

Fek = Ayırma, açma, koparma
Örnek: Fekki müdür = Mührü koparma.

Fekketmek = Ayırmak, açmak

İnfikâk etmek = Ayrılmak.
Örnek: Bu strada Ankaradan infikâk etmek benim için pek güçtür = Bu strada Ankaradan ayrılmak benim için pek güçtür.

Felâh = Onum
Örnek: Vatan borcunu ödemiyenlere felâh yoktur = Yurd borcunu ödemiyenlere onum yoktur.

Felâket = Felâket
Felç = İnme, salkı
Felce uğramak = İnmeye uğramak

Meflûç = İnmeli
Felek = Gök, çığır
Fem = Ağız

Fen (tatbiki ilim yerinde) = Fen (T. Kö.)

Fer = Fer
Örnek: Gözümde fer kalmadı.
Ferağ = Geçirim

Örnek: Bu evin size ferağı için vergisini ödemeniz lazımdır = Bu evin size geçirimi için vergisini ödemelisiniz.

Ferağ etmek = Üstüne geçirmek, üstüne çevirmek
Ferağat = Özgeçi

Örnek: Millî işlerde feragat göstermek lazımdır = Ulusal işlerde özgeçi göstermelidir.

Feragat etmek = Bırakmak, çekilmek, vazgeçmek, elçekmek.
Örnek: 1 — Gelin, bu işten feragat edin = Gelin bu işi bırakın = Gelin bu işten vazgeçin = Gelin bu işten çekilin.

2 — Kıralıktan feragat etti = Kıralıktan çekildi.

Feragat sahibi = Özgeçen
Örnek: Bu genç gerçekten feragat sahibi bir adamdır = Bu genç gerçekten özgeçen bir adamdır.

Menfaatperest = Asıgıçıl
Örnek: Menfaatperest olanlardan vatana hayır gelmez = Asıgıçıl olan-

lardan yurda hayır gelmez.
Ferah = Ferah
Feraset = Yalgörür

Örnek: Büyük siyasi işlere girişenlere en lâzım olan şey, ferasettir = Büyük siyasal işlere girişenlere en gerekli olan şey, yalgörürdür.

Ferasetli = Yalgörür
Örnek: Ferasetli adam, en gizli ve karanlık şeyleri de önceden görür = Yalgörür adam, en gizli ve karanlık şeyleri de önceden görür.

Ferd = Ferd (T. Kö.) = (Fr.) Individuel

Ferdi = Ferdig = (Fr.) Individuel
erdıyet = Ferdıyet = (Fr.) Individualite

Ferdi aferide = Hiç kimse
Feri = Dal, ayrıntı
Örnek: 1 — Bu meselenin dört fer'i vardır = Bu sorunun dört datı vardır.

2 — İşin aslına bakalım, fer'leri bir yana dursun = İşin aslına bakalım, ayrıntıları bir yana dursun.

Füru, teferruat = Ayrıntılar
Füru (arda terimi) = İnenler
Usul (arda terimi) = Ağlanlar

Ferid = Tek, eşsiz
- fermâ = - buyuran, süren, emreden.

Örnek: Hükümfermâ = Hüküm sürün

Ferman (Bak: emirname) = Buyrultu

Fermanferma = Hükmeden
- fersâ = - bitiren, bırakmayan

Örnek: Taketfersâ = Güç bitiren
Tahanmülfersâ = Dayanık bırakmayan

Fersude = Eski, yırtık, yıpranmış
Fersütmek = Yaymak, döşemek

Mefruş = Döşeli
Mefruşat = Döşeme
Tefriş etmek = Döşemek

Feryad = Haykırı
Örnek: Gecenin karanlığı içinde bir feryad duyuldu. = Gecenin karanlığı içinde bir haykırı duyuldu.

Feryad etmek = Haykırmak, bağırmak, çağırarak

Örnek: Neye feryad ediyorsunuz = Ne haykıyorsunuz (Neyi bağırtıp çağırıyorsunuz)

Ferzend = Oğul
Fesh = Bozma, dağıtma (Parlamentolar terimi).

Örnek: 1 — Aramızdaki mukaveleyi fesh edelim = Aramızdaki sözleşmeyi bozalım.

2 — Fransız kabinesinin parlamentoyu feshi üzerine = Fransız kabinesinin parlamentoyu dağıtması üzerine.

ÖNERGELER

Kılavuz sözleri üzerine, her listenin (ULUS) ta çıktığından başlamak üzere bir ay içinde, isteyenler yeni bir önerge ileri sürebilirler. Bunlar T. D. T. C. Genel Kâtipliğine şu şekil altında gönderilecektir:

Osmanlıca kelimesine Kılavuzda karşılığını uygula (yahut: yeter) görmüyorum.
Sebebi: (kısaca)
Önergem şudur: (1)
İmza

(1) Burada bir önerge gösterilmeyen yazılar üzerine bir şey yapılmıyacaktır.